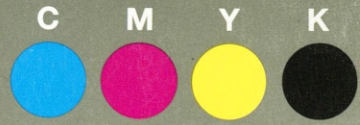

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

75

2

Kierownictwo Sztabu Gen.
Zef. Nr do pisma 02576

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BROŃI K. SWIERCZEWSKIEGO

~~NO DOSTĘPNO~~
~~WYKŁADOWO~~

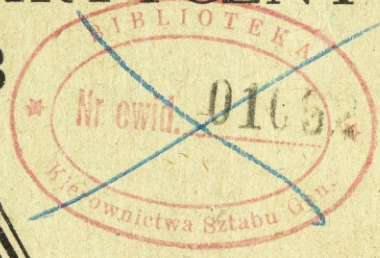
~~TAJNE~~

Egz. Nr 2

67

ZESZYT TAKTYCZNY

3

036922

011100
+ 3 zaf. - 4 str.

REMBERTÓW

Maj 1965

47 str
+ 3 zaf.

ARCHIWUM
BIBLIOTEKI
Kierownictwa Sztabu Generalnego

036922

95

2.

Kierownictwo Sztabu Gen.

Załącznik Nr. do pisma 02576

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BROŃI K. SWIERCZEWSKIEGO

~~SECRET~~

~~T A J N E~~

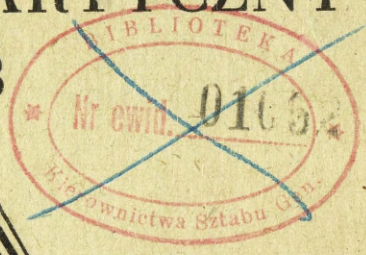

Egz. Nr. 2

67

ZESZYT TAKTYCZNY

3

036922

011100
+ 3 zwi. - 4 str.

REMBERTOW

Maj 1965

47 str
+ 3 zwi.

ARCHIWUM
BIBLIOTEKA
Kierownictwa Sztabu G...

036922

1

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
IM. GEN. BRONI K. ŚWIERCZEWSKIEGO

*Prot. pniekl.
12657*

**NO DZYTU
KABINETOWEGO**

T A J N E

Egz- Nr.....²

ZESZYT TAKTYCZNY

3

011100
~~XXXXXXXXXX~~

REMBERTÓW

Maj 1965

**ARCHIWUM
BIBLIOTEKI SZKOLENIOW
KABINET SZTABU GENERALNEGO**

X36922

2

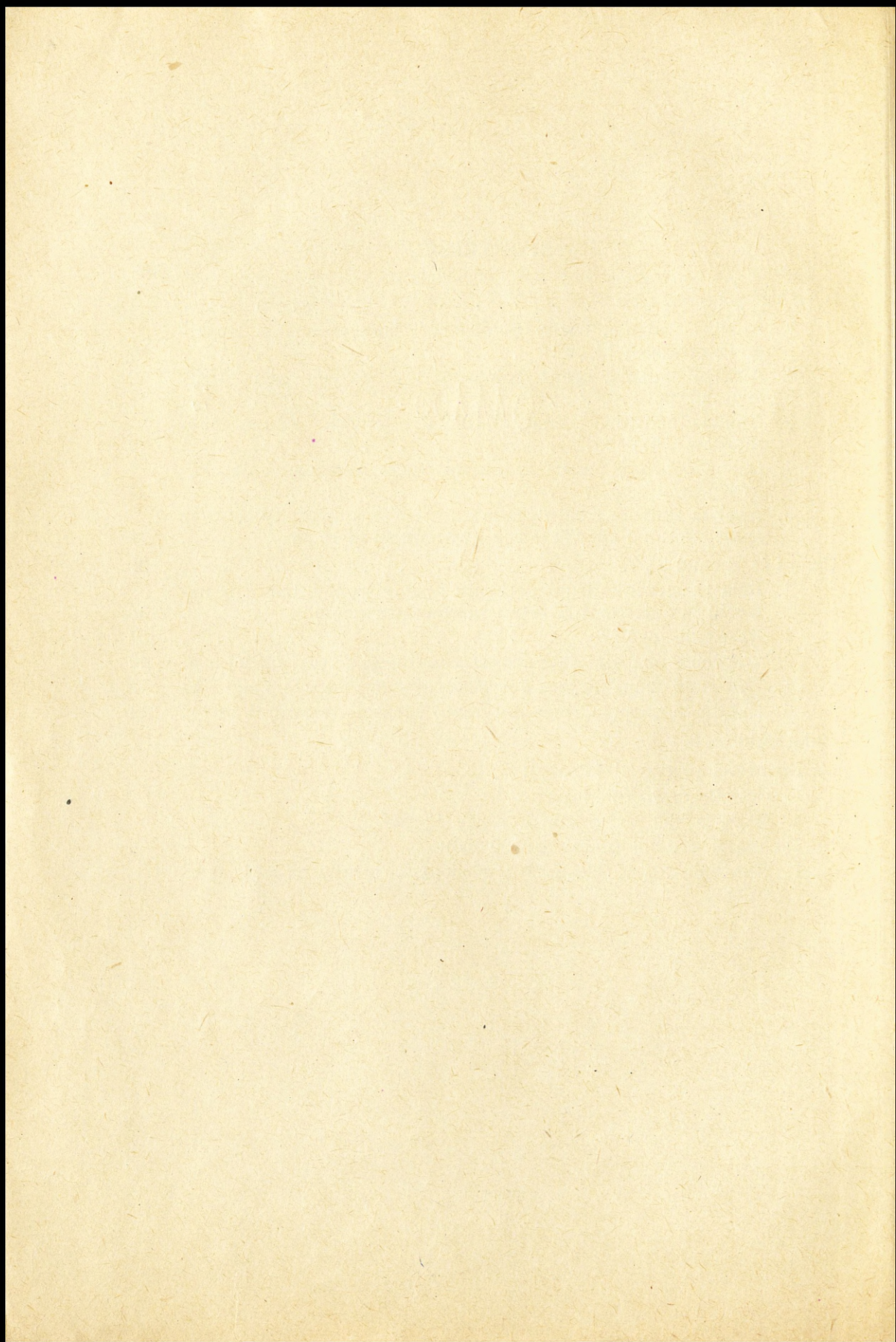
Material do niniejszego Zeszytu został opracowany:

1. Część pierwsza — pod kierunkiem ppłka dypl. Stanisława OLEKSIN-SKIEGO — przez zespół oficerów w składzie: ppłk dypl. Wł. DAWIDOWICZ, ppłk dypl. mgr R. WELC, mjr dypl. inż. J. SZYMCZAK, mjr dypl. M. ZARZYCKI.

2. Część druga — pod kierunkiem ppłka dypl. Stanisława BARTUSZKA — przez zespół oficerów w składzie: ppłk dypl. J. BLIŻNIUK, ppłk dypl. Wł. DAWIDOWICZ, ppłk dypl. Cz. MOLL, ppłk dypl. J. LATKOWSKI.

SPIS TREŚCI

	Str.
Część pierwsza	5
1. Analiza zadania, ocena położenia i sprecyzowanie decyzji przez dowódcę 10 pz	5
2. Analiza zadania, ocena położenia i propozycje szefa artylerii 10 pz	13
3. Analiza zadania, ocena położenia i wnioski ogólne szefa saperów 10 pz	19
4. Ocena ochrony przed skażeniami szefa zabezpieczenia chemicznego 10 pz	22
5. Analiza zadania i ocena położenia wojsk i stanu tyłów oraz sprecyzowanie decyzji przez kwatermistrza 10 pz	28
Część druga	33
1. Rola i znaczenie drugiego rzutu oraz odwodów pułku w natarciu bez stosowania broni masowego rażenia	33
2. Założenie ogólne	37
3. Założenie uzupełniające dotyczące sytuacji artyleryjskiej 5 pz	40
4. Założenie uzupełniające dotyczące sytuacji inżynierskiej 5 pz	42
5. Założenie uzupełniające dotyczące sytuacji tylowej 5 pz	44
Załączniki — 3.	
a) Do części pierwszej (oleaty):	
1. Decyzja dowódcy 10 pz	
2. Mapa (szkic) podręczna dowódcy 10 pz.	
b) Do części drugiej (mapa 1 : 100 000):	
1. Położenie wojsk własnych i wiadomości o nplu na 9.45 10.9.	

Część pierwsza

ANALIZA ZADANIA, OCENA POŁOŻENIA I SPRECYZOWANIE DECYZJI PRZEZ DOWÓDCĘ 10 pz

(patrz szkic decyzji — załącznik nr 1)

A. ANALIZA ZADANIA

3 DZ rozwijając natarcie w kolejnym zadaniu pokonuje opór oddziałów 8 DZ npla na rubieży rz. GWDA, rozbija czołowe oddziały podchodzących sił npla z głębi i opanowuje rejony na głębokości około 60 km.

Dowódca 3 DZ zamierza wykonać to zadanie uderzeniem broni masowego rażenia, lotnictwa oraz uderzeniem dwóch pułków w pierwszym rzucie (10 i 11 pz), skupiając główny wysiłek na kierunku natarcia 10 pz. Na kierunku tym dowódca dywizji przewiduje wykonanie jednego uderzenia jądrowego o mocy 3 KT oraz działanie desantu śmigłowcowego w sile dwóch kzmot. 10 pz spełnia główną rolę, która polega na wykorzystaniu skutków uderzenia jądrowego i rozwinięciu natarcia w wysokim tempie, szybkim opanowaniu przejść między jeziorami na płd SZCZECINEK i stworzeniu tym samym dogodnych warunków wprowadzenia przez dowódcę dywizji do walki świeżych sił w celu rozbicia podchodzących oddziałów npla. Dowódca dywizji pozostawił mi możliwość wyboru obiektu i czasu uderzenia jądrowego oraz rejonu działania desantu śmigłowcowego.

W dalszym zadaniu dywizja rozbija podchodzące główne siły npla, po czym rozwija natarcie w kierunku zachodnim. Zadanie to dowódca dywizji zamierza wykonać siłami trzech pułków w pierwszym rzucie (10, 11 pz, 3 pcz), skupiając główny wysiłek w dalszym ciągu na prawym skrzydle. 3 pcz przewiduje wprowadzić na kierunku przyległym bezpośrednio do pasa natarcia 10 pz. Wynika z tego, że w kolejnej fazie natarcia 10 pz pozostaje na kierunku głównego uderzenia dywizji i wspólnie z 3 pcz wykonuje zasadniczą część jej zadania.

Z zamiaru dowódcy 3 DZ wynika, że zadanie bliższe 10 pz polega na rozbiciu pododdziałów npla broniących się na rubieży rz. GWDA i stworzeniu warunków do rozwinięcia natarcia w głąb, przy czym nie została określona jego głębokość. Wydaje się jednak, że z uwagi na charakter terenu istotnym warunkiem wykonania tego zadania przez pułk będzie opanowanie przejść między jeziorami na płd SZCZECINEK.

W zadaniu następnym pułk ma rozbić podchodzące czołowe oddziały npla i opanować rejon na głębokości około 45 km (od rubieży rz. GWDA). Zadanie pułku jest więc stosunkowo głębokie, co wymaga utworzenia głębokiego ugrupowania. Biorąc pod uwagę kierunek głównego uderzenia dywizji, pułk powinien skupić główny wysiłek na prawym skrzydle.

Wnioski:

1. Uderzenie jądrowe wykonać na siły npla znajdujące się za rz. GWDA w rejonie LUBNICA, ponieważ mogą one się wycofać i zamknąć przejścia 10 pz pomiędzy jeziorami pld SZCZECINEK. Przejścia te opanować desantem śmigłowcowym.
2. 10 pz naciera w pierwszym rzucie na prawym skrzydle dywizji i na jej kierunku głównego uderzenia.
3. W zadaniu bliższym należy — wykorzystując działanie desantu powietrznego — opanować przejścia między jeziorami na pld SZCZECINEK.
4. Dla wykonania zadania pułk należy ugrupować w dwa rzuty.
5. Główne uderzenie powinno się wykonać prawym skrzydłem.

B. OCENA POŁOŻENIA

1. Nieprzyjaciel

Ocena położenia i możliwe działanie 8 DZ npla

Z otrzymanych wiadomości na godz. 6.50 3.6 wynika, że oddziały 8 DZ npla, stosując szeroko system niszczeń i zapór oraz wykorzystując dogodne rubieże terenowe, opóźniają natarcie oddziałów 3 DZ w celu stworzenia dogodnych warunków do działania podchodzącym z głębi świeżym siłom. Na podstawie posiadanych wiadomości można przypuszczać, że 8 DZ jest ugrupowana następująco:

- 16 BZ opóźnia natarcie 10 pz;
- 17 BZ głównymi siłami obsadza rubież rz. GWDA;
- 18 BPanc wykonuje kontratak na kierunku natarcia 9 pz.

Straty w oddziałach 8 DZ są bardzo duże i nie należy się liczyć z poważniejszym działaniem zaczepnym tych sił. W tej sytuacji 8 DZ może siłami dwóch brygad obsadzić rubież rz. GWDA na odcinku JASTROWIE, CZARNE, mając styk między nimi ogólnie w rejonie LĘDYCZEK. Część sił 8 DZ może wyprowadzić do rejonu lasów zach. BORNE SULINOWO (4002) i przewidzieć je do kontrataku na kierunku: BRZOZOWA GÓRA (3614), LUBNICA (4624) lub obsadzenia przejść między jeziorami pld SZCZECINEK.

Możliwe działanie 17 BZ

Z danych rozpoznania wynika, że na kierunku natarcia 10 pz npl przystąpił do rozbudowy i obsadzania obrony na rubieży rz. GWDA prawdopodobnie wycofanymi siłami 17 BZ. Jednocześnie częścią sił 16 BZ próbuje opóźnić podejście 10 pz do rubieży rz. GWDA w celu umożliwienia zorganizowania obrony pododdziałom 17 BZ. Pododdziały 10 pz są oddalone od rzeki około 15—30 km. Na pokonanie tej odległości potrzeba ok. 2—3 godz. Czas ten npl będzie wykorzystywał przede wszystkim do umocnienia obrony. W związku z tym wynika konieczność rozwinięcia natarcia w szybkim tempie i sforsowania z marszu rz. GWDA.

Rozpoznano obsadzanie przez npla rejonów: CZARNE, DRAWIEŃ (5022), LUBNICA (4624), WĘGORZEWO (4224), w których należy się liczyć z silnym oporem. Od utrzymania bowiem tych rejonów zależeć będzie trwałość obrony npla. Jednocześnie część pododdziałów npl ześrodkowuje w rejonie lasu (4616); stanowią one odwód 17 BZ, który może być użyty do kontrataku w kierunku: WĘGORZEWO lub CZARNE oraz ewentualnie GWDA WIELKA (5818), w wypadku obchodzenia przez siły 10 pz m. CZARNE od płu.

Z powyższego wynika, że główny wysiłek 17 BZ może skupić w rejonie WĘGORZEWO, CZARNE (4616). W związku z tym należy uderzeniem jądrowym zniszczyć npla w rejonie LUBNICA. Pozwoli to na wykonanie czołowego uderzenia rozcinającego i pokonanie oporu npla w szybkim tempie. Jednocześnie z czołowym uderzeniem celowe jest zastosowanie manewru częścią sił pułku dla wyjścia na skrzydło i tyły pododdziałów 17 BZ i w ten sposób naruszenia trwałości jej obrony.

Zniszczenie punktu oporu w rejonie LUBNICA spowoduje wyłom w systemie obrony 17 BZ, naruszy system ognia między punktami oporu, zmusi npla do wczesnego uruchomienia odwodu, a jednocześnie umożliwi własnym wojskom (z uwagi na teren) szybkie wykorzystanie skutków tego uderzenia. Korzyści tych nie osiągnie się w przypadku zniszczenia npla w pozostałych punktach oporu.

Po zniszczeniu jednego z punktów oporu uderzeniem jądrowym, na kierunku działania pułku pozostałyby jeszcze trzy kompanijne punkty oporu i odwód. Dla pokonania oporu tych sił należy przewidzieć dwa bataliony w pierwszym rzucie.

Możliwość podejścia i działania świeżych sił npla

Przyjmując średnio tempo marszu 20—25 km/godz., świeże siły npla mogą osiągnąć rubież SZCZECINEK, SYPNIEWO (2806) za około 5 godzin (około 100—110 km). Orientacyjnie w tym samym czasie istnieje możliwość wyjścia na tę rubież sił własnych. Stąd możliwość nawiązania walk spotkaniowych pułku ze świeżymi siłami npla na przejściach między jeziorami pld SZCZECINEK. Uzasadnione wydaje się więc wykorzystanie desantu śmigłowcowego do wcześniejszego opanowania i utrzymania tyłże przejść na kierunku działania pułku.

Wnioski:

1. Głównego wysiłku obrony npla należy oczekiwać w rejonie: WĘGORZEWO, CZARNE, las (4616). Najslabszymi odcinkami mogą być: WĘGORZEWO, LĘDYCZEK oraz CZARNE, GWDA WIELKA.
2. Uderzenie jądrowe należy wykonać na punkt oporu w rejonie LUBNICA.
3. Należy uniemożliwić nplowi organizację skutecznej obrony na rubieży rz. GWDA przez szybkie wyjście pododdziałów pułku i wykonanie ataku z marszu w ślad za uderzeniem jądrowym.

4. Główne uderzenie należy wykonać w kierunku: SIERPOWO, LUBNICA, TUROWO z jednoczesnym uderzeniem skrzydłowym części sił pułku.
5. Ogniem artylerii należy oddziaływać szczególnie na npla w rejonach: CZARNE, DRAWIEN, WĘGORZEWO oraz na artylerię — wsch LOTYN.
6. Desantem śmigłowcowym należy uprzedzić npla w opanowaniu przejść między jeziorami, utrzymując je do podejścia sił głównych pułku.
7. Pułk należy ugrupować w dwa rzuty.
8. Zadaniem batalionów pierwszego rzutu (mieszczącym się w zadaniu bliższym pułku) będzie rozbicie pododdziałów 17 BZ npla i opanowanie przejść między jeziorami pld SZCZECINEK.
9. Drugi rzut pułku w pierwszym okresie powinien być w gotowości do likwidacji punktów oporu npla pozostałych na skrzydłach i tyłach pierwszego rzutu pułku i ewentualnego odparcia kontrataku. a po opanowaniu przejść między jeziorami — do rozwinięcia powodzenia na kierunku głównego uderzenia.
10. Odwodem przeciwpancernym pułku należy się osłonić przed uderzeniem czołgów npla przede wszystkim z kierunków: CZARNE, SIERPOWO; BRZOZOWA GORA, LOTYŃ; SZCZECINEK, LOTYŃ.

2. Ocena sił własnych

W obecnym położeniu najbardziej wysunięty do przodu jest 3/10 pz. Jego odległość od rz. GWDA wynosi około 15 km. Batalion ma zaangażowane w walce część sił. Ma on zatem możliwość wyjścia siłami głównymi nad rz. GWDA za około 1,5 godz. Jego położenie przemawia za działaniem na lewym skrzydle pułku.

2/10 pz znajduje się w odległości około 25 km od rzeki. Ponadto napotkał on opór npla w rejonie BISKUPNICA oraz przebywa w rejonie pożaru wywołanego uderzeniem lotnictwa npla. Batalion ten może podejść do rubieży rzeki GWDA nie wcześniej jak za 3—4 godz., tj. o godz. 10.00—11.00.

W lepszym położeniu znajduje się 1/10 pz — drugi rzut pułku. Ma on do rubieży rzeki około 30 km i nie wdając się w walkę z nplem może pokonać tę odległość za 2—2,5 godz., tj. o godz. 9.00—9.30.

Wydaje się więc, że do pokonania oporu npla na rubieży rz. GWDA najcelowiej jest wykorzystać w pierwszym rzucie 1/10 pz i mieć go na kierunku głównego uderzenia oraz 3/10 pz na lewym skrzydle pułku. Natomiast 2/10 pz przewidzieć do drugiego rzutu.

Z uwagi na nierównomierne podchodzenie poszczególnych pododdziałów do rz. GWDA — atak wykonywać w miarę podchodzenia batalionów. Czas uderzenia jądrowego planować w stosunku do czasu podejścia 1/10 pz. Uwzględniając możliwie jego podejście o godz. 9.00—9.30 oraz konieczność zachowania na tym kierunku pasa bezpieczeństwa, uderzenie jądrowe wykonać około 9.00.

W dotychczasowym położeniu bataliony posiadają jako wzmocnienie po jednej kcz. Wydaje się, że te kompanie czołgów należy pozostawić przy wykonywaniu kolejnego zadania.

Ze względu na szczególną rolę inżynierskiego zabezpieczenia podjęcia pułku do rubieży rz. GWDA i jej pokonania celowo jest postawić OZR nr 2 na kierunku działania 3/10 pz. OZR nr 1 przewidzieć do działania na korzyść 1/10 pz, a więc przesunąć go z kierunku działania 2/10 pz. Jednocześnie do prac zabezpieczenia inżynierskiego na korzyść 1 i 3/10 pz przewidzieć OInż.

Ponieważ 2/10 pz przewiduje się do drugiego rzutu, należy 10 bh podporządkować 1/10 pz, zachowując w dalszym ciągu w dyspozycji 2/3 pa oraz podporządkowany 1/1 ABAA.

Desant śmigłowcowy z jednej strony zapewni uchwycenie przejść między jeziorami, z drugiej strony odciągnie i zwiąże część sił npla podchodzących z głębi lub odwód 17 BZ.

Wnioski:

1. Pułk należy ugrupować w dwa rzuty mając w pierwszym rzucie na kierunku głównego uderzenia 1/10 pz, na lewym skrzydle 3/10 pz.
2. Atak należy wykonywać poszczególnymi batalionami w miarę ich podchodzenia.
3. Uderzenie jądrowe należy wykonać około 9.00.
4. Szczegółowe wykorzystanie pododdziałów inżynierskich i artylerii przedstawia: szef saperów i szef artylerii.
5. Należy uzgodnić współdziałanie czołowych pododdziałów pułku z desantem śmigłowcowym.

Przez cały czas natarcia brak jest prawego sąsiada, co powoduje konieczność prowadzenia ciągłego rozpoznania na prawym skrzydle pułku i posiadania sił w gotowości do jego osłony, szczególnie na odcinku: CZARNE, SZCZECINEK oraz SZCZECINEK, BARWICE.

Do czasu wykonania zadania następnego lewym sąsiadem pułku jest 11 pz. Jednak kierunek jego działania jest dość odległy od kierunku natarcia 10 pz, a zatem współdziałanie z nim jest utrudnione. Praktycznie rzecz biorąc, lewe skrzydło pułku jest więc nie mniej zagrożone niż prawe, zwłaszcza z uwagi na możliwe działanie odwodów 8 DZ npla.

Bezpośrednim sąsiadem pułku będzie dopiero 3 pcz od rubieży wprowadzenia go do walki. Ponieważ zarówno 10 pz, jak i 3 pcz będą spełniały główną rolę w pobiciu podchodzących głównych sił npla, przeto należy z 3 pcz utrzymać ścisły kontakt oraz uzgodnić szereg zagadnień związanych z jego wejściem do walki. Zagadnienia te będą przedmiotem rozważań w późniejszym etapie działań.

Wnioski:

1. Istnieje niebezpieczeństwo zaskakującego uderzenia odwodów zarówno na północne, jak i na południowe skrzydło 10 pz. Z tego względu wynika konieczność prowadzenia ciągłego rozpoznania na

skrzydłach pułku i utrzymywania w gotowości odpowiednich sił do ich osłony.

2. Szczególnie ściśle należy współdziałać z 3 pcz z chwilą wprowadzenia go do walki.

4. Ocena terenu

Warunki podejścia pododdziałów pułku do rubieży rz. G W D A

Najlepsze warunki podejścia do rubieży rz. G W D A z punktu widzenia drożni istnieją na lewym skrzydle pułku, wzdłuż drogi BARKOWO (4444), LĘDYCZEK. Uwzględniając kompleks lasu ptn CZARNE, kierunek ten najlepiej sprzyja wykonaniu manewru na skrzydła głównych sił 17 BZ npla. Możliwość podejścia 1/10 pz istnieje po drodze DĘBNICA (4854), CHRZĄSTOWO (4646), UNIECHÓW (4240), DOMISŁAW (4834), LUBNICA pod warunkiem, że do czasu podejścia tego batalionu do UNIECHÓW 3/10 pz zlikwiduje opór npla w tym rejonie. W przeciwnym wypadku należy szukać obejścia po drodze: BARKOWO, BINCZE (4840), DOMISŁAW.

Rubież bezpieczeństwa dla 1/10 pz — szosa CZARNE, SIERPOWO.

Ocena terenu na rubieży rz. G W D A.

Najlepsze warunki do natarcia istnieją na odcinku: LUBNICA, LĘDYCZEK z uwagi na to, iż na ptn od LUBNICA istnieją dwie rzeki, silny punkt oporu CZARNE oraz duży kompleks lasu ptn CZARNE.

Rzeka G W D A nie stanowi dla pułku poważniejszej przeszkody. Pułk, dysponując dwoma przesłami mostów SMT oraz innym materiałem inżynieryjnym, jak również uwzględniając istnienie brodów, jest w stanie pokonać ją pod ogniem npla nawet w wypadku zniszczenia przez niego istniejących mostów stałych.

Najlepsze warunki rozmieszczenia artylerii są w rejonie: SIERPOWO, KRZEMIENIEWO (4432), DOMISŁAW (4834). Z uwagi na zagrożenie prawego skrzydła pułku z kierunku CZARNE, SIERPOWO, OPpanc w okresie walki z nplem na rubieży rz. G W D A należałoby mieć w rejonie DOMISŁAW.

Dogodne warunki do wykonania głównego uderzenia są na kierunku LUBNICA, TUROWO. Natomiast manewr częścią sił pułku na skrzydło npla najdogodniej jest wykonać na kierunku: LĘDYCZEK, WILCZE LASKI (4214). Z uwagi jednak na możliwość oddziaływania npla z punktu oporu WĘGORZEWO, przeciw siłom pułku wykonywującym manewr, celowe jest wydzielenie sił ok. kompanii do wiązania npla w tym punkcie oporu od czoła.

Przewidywany kontratak odwodów dywizyjnych npla na kierunku: BRZOZOWA GORA, LUBNICA najdogodniej jest odpierać z rubieży szosy: LOTYN, OKONEK. Na tym kierunku przewidzieć rubież rozwinięcia OPpanc.

Ocena terenu w rejonie jezior pld SZCZECINEK

Rubież jezior pld SZCZECINEK stanowi poważną przeszkodę w rozwinięciu natarcia. Rubież ta jest szczególnie dogodna do obrony i w wypadku obsadzenia jej przez npla natarcie pułku może być zatrzymane.

Szczególnej pomocy w opanowaniu tej rubieży może udzielić taktyczny desant śmigłowcowy. Przy czym możliwe są tu dwa rozwiązania: albo desantować dwiema kompaniami jednocześnie w ogólnym rejonie SITNO (4810) lub też wykorzystać kompanie oddzielnie dla opanowania przejść na dwóch kierunkach, tj. w rejonie jak wyżej oraz w rejonie przejścia między jez. jez. RYMIEROWO, PRZYŁĘG. Wydaje się, że to drugie rozwiązanie jest korzystniejsze, ponieważ umożliwia forsowanie rubieży jezior na szerokim froncie, stwarzając w ten sposób dogodne warunki do rozwinięcia natarcia na tym kierunku, na którym zostanie osiągnięte największe powodzenie. W związku z powyższym dla 1/10 pz wyznaczyć rejon do opanowania: wzg. 162,8 (5010) SITNO, wzg. 168,5 (4608), a dla 3/10 pz rejon: wzg. 181,4 (4408), wzg. 185,1 (4206), wzg. 166,8 (4008).

Z powyższych rejonów prowadzą trzy dogodne kierunki natarcia w głąb obrony npla. Jeden to: SITNO, MOSINO (5203), PARSECKO (5604), BARWICE, który przewidzieć dla 1/10 pz. Drugi kierunek: SITNO, JUCHOWO (5098), BRUSNO (5680), na którym przewidzieć wprowadzenie do walki drugiego rzutu pułku oraz trzeci kierunek: KRAGI (4204), PILE (4496), CHŁOPOWO (5084), na którym przewidzieć działanie 3/10 pz.

Wnioski:

1. Główne uderzenie należy wykonać na kierunku: SIERPOWO, TUROWO, JELENINO, BRUSNO.
2. W zadaniu bliższym pułku należy opanować przejścia między jeziorami w rejonie SITNO oraz przejście płu jez. PRZYŁĘG. Jednocześnie będą to rejon, które powinny zostać opanowane przez bataliony pierwszego rzutu.
3. Należy przewidzieć wprowadzenie do walki drugiego rzutu na kierunku: SITNO, JUCHOWO.
4. Desant śmigłowcowy należy wysadzić dla opanowania przejść między jeziorami w rejonie SITNO, PRZYŁĘG.

C. SPRECYZOWANIE DECYZJI

(patrz szkic — załącznik nr 1)

1. Na kierunku natarcia 10 pz należy się liczyć głównie z:
 - oporem pododdziałów 17 BZ, szczególnie w rejonie: CZARNE, WĘGORZEWO, las (4616);
 - kontratakami odwodów dywizyjnych npla na kierunku: BRZOWA GORA, LUBNICA;
 - podejściem świeżych sił npla z kierunku zach.
2. Zamierzam: wykorzystując skutki uderzenia jądrowego w rejonie LUBNICA główne uderzenie wykonać w kierunku SIERPOWO, LUBNICA, TUROWO, SITNO, a pomocnicze: LEDYCZEK, WILCZE LASKI — rozbić pododdziały 17 BZ na rubieży rz. GWDA i przy współdziałaniu z desantem taktycznym opanować przejścia między jeziorami w rejonie SITNO oraz płu jez. PRZYŁĘG. Następnie dla

rozbitcia podchodzących czołowych sił npla wprowadzić do walki drugi rzut pułku. Ugrupowanie pułku w dwa rzuty.

3. W tym celu:

- 1/10 pz wchodzi do walki na kierunku: SIERPOWO, LUBNICA, TUROWO i wykorzystując skutki uderzenia jądrowego z marszu pokonuje opór npla na rubieży rz. GWDA i opanowuje rejon: wzg. 162,8 (5010), SITNO, wzg. 168,5 (4608). Następnie rozwija natarcie w kierunku: SITNO, MOSINO, BARWICE;
- 3/10 pz uderzeniem na kierunku: LEDYCZEK, WILCZE LASKI, wychodzi na skrzydło i tyły npla i opanowuje rejon: wzg. 181,4 (4408), wzg. 185,1 (4206), wzg. 166,8 (4008). Następnie rozwija natarcie w kierunku: KRĄGI, PILE, CHŁOPOWO;
- 2/10 pz — drugi rzut pułku przesuwa się za 1/10 pz w gotowości do wejścia do walki w kierunku: SITNO, JUCHOWO;
- 3 drt około godz. 9.00 wykonuje uderzenie jądrowe 3 KT na punkt oporu npla w rejonie LUBNICA;
- artyleria:
 - obezwładnia npla szczególnie w punktach oporu: CZARNE, DRAWIEN, WĘGORZEWO;
 - obezwładnia artylerię npla w rejonie wsch LOTYN;
 - wzbrania zamknięcia wyłomu na kierunku: LUBNICA, TUROWO;
 - wzbrania kontrataku odwodów dywizyjnych na kierunku: BRZozowa GÓRA, LUBNICA;
- OPpanc przegrupowuje się do rejonu DOMISŁAW (4834) w gotowości do osłony prawego skrzydła pułku z kierunku: CZARNE, SIERPOWO. Następnie jest w gotowości do walki z czołgami npla na kierunku: BRZozowa GÓRA, LUBNICA;
- OZR Nr 1 zabezpiecza podejście i pokonanie rzeki GWDA przez 1/10 pz;
- OZR Nr 2 zabezpiecza działanie 3/10 pz;
- OInż zabezpiecza podejście pułku do rubieży rzeki i pokonanie jej z marszu.

4. Podział sił i środków — patrz szkic — załącznik Nr 1.

5. W czasie pokonywania oporu npla na rubieży rz. GWDA dowodzić z SD w rejonie SIERPOWO (4632). Oś przesunięcia w toku natarcia: WOJNOWO (4620), TUROWO, JUCHOWO, KIELPINO (5092).

Uwaga: Załączone proponowane rozwiązanie nie jest oczywiście jedynym rozwiązaniem poprawnym. Przeciwnie — jest to jedno z rozwiązań możliwych do przyjęcia.

ANALIZA ZADANIA, OCENA POŁOŻENIA I PROPOZYCJE SZEFA ARTYLERII 10 pz

(patrz szkic — załącznik nr 2)

A. ANALIZA ZADANIA

10 pz naciera na kierunku głównego uderzenia dywizji na jej prawym skrzydle. Na kierunku działania 10 pz zostanie wprowadzony drugi rzut dywizji — 3 pcz.

Na korzyść 10 pz ze szczebla 3 DZ wykonywane jest:

1. Zwalczanie taktycznych środków napadu jądrowego nieprzyjaciela.
2. Uderzenie jądrowe o mocy 3 KT na obiekt zgodnie z decyzją dowódcy 10 pz.
3. Uderzenie lotnictwa w celu obezwładnienia zgrupowania nieprzyjaciela w rejonie lasu (4616).

OPpanc 3 DZ przesuwają się za ugrupowaniem 10 pz w gotowości do zwalczania czołgów nieprzyjaciela.

Pozostałe zadania ogniowe w pasie natarcia pułku (z obezwładnieniem artylerii nieprzyjaciela włącznie) należy wykonać siłami artylerii 10 pz.

Do czasu wykonania zadania bliższego 10 pz otrzymuje do dyspozycji 1/1 ABAA z przydziałem amunicji 0,8 jo.

Wnioski:

- a) na organizację działania artylerii dysponuje się małą ilością czasu. W związku z tym należy możliwie jak najszybciej: zapoznać się z zamiarem dowódcy 10 pz oraz wydać zarządzenia przygotowawcze do rozwinięcia artylerii i organizacji rozpoznania;
- b) należy podporządkować sobie 1/1 ABAA;
- c) w celu ułatwienia dowodzenia i kierowania ogniem należy stworzyć pułkową grupę artylerii (PGA) w składzie 1/1 ABAA i 2/3 pa;
- d) w organizacji dowodzenia PGA-10 powinno się wykorzystać pluton dowodzenia 2/3 pa;
- e) siłami i środkami PGA-10 należy zorganizować zwalczanie artylerii nieprzyjaciela;
- f) dowódca artylerii dywizji pozostawił dużą swobodę w planowaniu użycia i działania artylerii pułku. Nie określono terminu gotowości artylerii, czasu i układu ogniowego przygotowania natarcia oraz podziału amunicji na okresy działania artylerii;
- g) termin gotowości artylerii określi czas potrzebny na podejście pierwszorzutowych pododdziałów pułku do czołowej rubieży obrony nieprzyjaciela i wykonanie zadań ogniowych.

B. KALKULACJA CZASU

Pododdziały 3/10 pz będące w styczności z nieprzyjacielem na kierunku: UNIECHOW (4240), WĘGORZEWO (4236) mają do pokonania ok. 15 km. Przy $V = \text{ok. } 7 \text{ km/godz.}$ pododdziały te osiągną rubież rz. GWDA za ok. 2 godz.

1/10 pz podejdzie do rubieży rz. GWDA za ok. 2—2,5 godz.

Biorąc powyższe pod uwagę, artyleria może wykorzystać 1 godz. na przemarsz do rejonu SO i 15 minut na osiągnięcie gotowości ogniowej baterii, tzn., że osiągnie gotowość o 45 minut wcześniej przed podejściem pododdziałów do rz. GWDA. Umożliwi to artylerii osiągnięcie gotowości do zwalczania artylerii nieprzyjaciela po wejściu w jej zasięg wspieranych pododdziałów. Pododdziały artylerii w ciągu 1 godz. mogą pokonać odległość 20 km. Odległość ta wyznacza rejon SO artylerii: pld i pln KRZEMIENIEWO (4432) oraz pln zach CIERZNIE (4036), tj. 5—7 km od rz. GWDA.

Wnioski:

- a) artyleria jest w stanie osiągnąć gotowość ogniową i skutecznie wspierać pododdziały pułku podczas podchodzenia do rz. GWDA, tj. 1/1 ABAA wykorzystać do obezwładnienia artylerii nieprzyjaciela, a 2/3 pa i 10 bhb do wykonania innych zadań;
- b) artylerię należy wprowadzić w rejon SO, wykorzystując powodzenie 3/10 pz;
- c) powinno się polecić przyspieszenie tempa marszu przez rzuty ogniowe artylerii;
- d) należy uzyskać u dowódcy pułku zatwierdzenie rejonów SO: 2/3 pa KRZEMIENIEWO i 1/1 ABAA pln zach CIERZNIE. Pomocnik szefa artylerii powinien przekazać zarządzenie do rozwinięcia artylerii;
- e) pod osłoną nacierających pododdziałów 3/10 pz powinno się dokonać rozpoznania i dowiązania SO baterii siłami AGR działającymi na podejściach do rz. GWDA (ująć to w zarządzeniu do rozwinięcia);
- f) prosić dowódcę artylerii dywizji o wyznaczenie od 8.00 w ramach przydziału 2 śmigłowców w celu prowadzenia ciągłego rozpoznania i kierowania ogniem;
- g) na opracowanie propozycji użycia artylerii powinno się zużyć nie więcej jak 30 minut. Oceny położenia należy dokonać w skróconej formie rozpatrując tylko niezbędne i najważniejsze zagadnienia;
- h) należy prowadzić równoległe prace organizacyjne na szczeblu PGA i pododdziałów w celu skrócenia czasu na osiągnięcie gotowości artylerii.

C. OCENA POŁOŻENIA

1. Ocena nieprzyjaciela

Na rubieży rz. GWDA i CZERNICA organizuje obronę 17 BZ nieprzyjaciela, skupiając główny wysiłek prawdopodobnie w rejonie: ŻÓLTNI-

CA (5018), WĘGORZEWO, WILCZE LASKI (4414). Pierwszy rzut 17 BZ stanowią prawdopodobnie dwa bataliony. Styk między batalionami pierwszego rzutu prawdopodobnie w rejonie płd LUBNICA (4624). Drugi rzut brygady ześrodkowany w lesie zach SIEDLICE (4618), który może być użyty: do obsadzenia rubieży LOTYŃ (4218), wsch SIEDLICE lub do wykonania kontrataków na kierunkach:

- WOJNOWO (4620), płd CZARNE (5026);
- DRZEWICA (4620), ŁOMCZEWO (4026);
- SIEDLICE, GWDA WIELKA (5818).

Przewidywany kierunek kontrataku odwodów dywizyjnych: BRZOWA GORA (3614), CZARNE.

Dywizjon 105 mm hb na SO w rejonie LOTYŃ z zasięgiem ognia do rubieży: SOKOLE (4830), wsch KRZEMIENIEWO (4432), skrzyżowanie szosy (3834).

Uwzględniając ugrupowanie nieprzyjaciela i zamiar dowódcy pułku w pasie natarcia 10 pz w okresie ogniowego przygotowania natarcia należy być w gotowości do obezwładnienia n/w celów:

- a) kompania w rej. LUBNICA — plut. punkty oporu — 3 cele,
- b) kompania w rej. WĘGORZEWO — plut. punkty oporu — 3 cele,
- c) plutony moździerzy bpz pierwszego rzutu — 2 cele,
- d) dywizjon 105 mm hb — 3 baterie — 3 cele,
- e) część dyonu ogólnego wsparcia (1—2 baterie) — 1—2 cele,

Razem 12—13 celów.

Siły nieprzyjaciela ugrupowane w rejonie CZARNE mogą oddziaływać na prawe skrzydło wchodzącego do walki 10 pz.

17 BZ w dotychczasowych walkach poniosła duże straty, które obniżyły jej zdolności bojowe.

Pododdziały npla są w trakcie obsadzania rubieży rz. GWDA i do czasu podejścia pododdziałów pułku mogą zajść zmiany w położeniu rozpoznanych już celów.

Podejście świeżych sił npla na rubież przesmyku między jeziorami płd SZCZECINEK może nastąpić za około 5—6 godz., tj. około godz. 12.00—13.00.

Nieprzyjaciel podchodzącymi siłami (BZ lub BPanc wykona uderzenie w ślad za uderzeniami jądrowymi w kierunku BARWICE (5888) LĘDYCZEK (3628).

Wnioski:

- a) obrona npla posiada doraźnie zorganizowany charakter;
- b) duże straty 17 BZ umożliwiają obezwładnienie celów z mniejszą gęstością;
- c) na kierunkach poszczególnych batalionów znajduje się stosunkowo duża ilość celów. Należy rozpatrzyć możliwość wykonania uderzenia jądrowego na przedni skraj obrony npla;
- d) powinno się być w gotowości do osłony ogniem prawego skrzydła 10 pz i przesunąć na ten kierunek OP panc pułku;

e) wysiłek rozpoznania należy skupić na sprecyzowaniu celów obezwładnianych w okresie ogniowego przygotowania natarcia.

2. Ocena sił własnych

W dotychczasowych walkach rzuty ogniowe 4b 2/3 pa zostały skażone środkami trującymi. Do czasu dokonania odkażenia ludzi i sprzętu, tj. na okres do 1 godz., 4b została wyeliminowana z walki. Pozostałe pododdziały artylerii poniosły małe straty, które nie wpływają na obniżenie ich zdolności bojowej.

W związku z przeniesieniem kierunku głównego uderzenia 10 pz na prawe skrzydło, na tym kierunku należy skupić większość ognia artylerii pułku.

Zaproponować niżej wymieniony podział artylerii:

- a) 10 bhb — podporządkować wprowadzonemu do pierwszego rzutu 1/10 pz. Punkt łączenia 10 bhb w kolumny 1/10 pz — skrzyżowanie szosy z drogą (4852). 10 bhb będzie osłaniana przed ewentualnym atakiem z rejonu CZŁUCHOW (5056) siłami 2/10 pz.
- b) PGA-10 w składzie: 1/1 ABAA i 2/3 pa (bez 4 baterii). Wydzielić jedną baterię z 2/3 pa do wsparcia 3/10 pz.
- c) 10 bppanc pozostawić nadal jako OPpanc 10 pz, przesuwając ją na kierunek działania 1/10 pz.

Do wykonania zadań z zakrytych SO w okresie ogniowego przygotowania natarcia można wykorzystać:

1/1 ABAA	— 3 baterie;
2/3 pa	— 2 baterie;
10 bhb	— 1 bateria;

Razem 6 baterii.

Wykorzystanie moździerzów batalionowych do wykonania zadań w ogniowym przygotowaniu natarcia wg planu pułku nie jest wskazane, gdyż bataliony pokonują opór pododdziałów npla opóźniających ich działanie.

Rozwinięcie pododdziałów artylerii nastąpi bezpośrednio przed podejściem w ich rejon pododdziałów pułku, co wymaga, aby układ ogniowego przygotowania natarcia był możliwie prosty (pododdział artylerii powinien wykonywać jedno zadanie ogniowe).

Z porównania ilości celów (12—13) z ilością pododdziałów artylerii będących do naszej dyspozycji (6) wynika, że można obezwładnić tylko 6 celów. Pozostałe cele należy zwalczać innymi środkami. Należy zaproponować wykonanie uderzenia jądrowego 3KT na kompanię npla broniącą rejonu LUBNICA, gdyż kierunek ten wyprowadza na przesmyki między jeziorami pld SZCZECINEK. Uderzenie jądrowe wykonać około godz. 9.00, tj. w czasie przekraczania przez 1/10 pz rubieży szosy CZARNE KRZEMIENIEWO. Odległość bezpieczna przy $D = 30$ km.

$$4 U_D = 0,8 \text{ km} \qquad R_{\Delta pt} = 1,7 \text{ km}$$

$$R_b = R_{\Delta pt} + 4 U_D = 1,7 \text{ km} + 0,8 \text{ km} = 2,5 \text{ km.}$$

(Patrz „Ogólne zasady użycia wojsk raketowych“, str. 137. Art. 245/64).

Odległość bezpieczna sięga do rubieży: wzg. 136,0 (4826), wzg. 127,9 (4428), STARY MŁYN (4223). Należy uprzedzić o tym pododdziały 10 pz.

Orientacyjny podział pozostałych celów na okres ogniowego przygotowania natarcia:

- 1/1ABAA — obezwładnia baterie artylerii npla (3 cele);
- 2/3 pa (bez 4b) — obezwładnia dwa czołowe plutonowe punkty oporu w rej. wsch WĘGORZEWO;
- 10 bhb poszczególnymi plutonami obezwładni wykryte moździerz npla (brak innych pododdziałów art.).

Z braku możliwości należy zrezygnować z obezwładnienia drugorzutowego plutonowego punktu oporu w rejonie WĘGORZEWO.

Artyleria pułku powinna obezwładniać artylerię npla od chwili osiągnięcia przez 3/10 pz rubieży LĘDYCZEK II (4030), LĘDYCZEK oraz przez 1/10 pz rubieży wsch SOKOLE (4830), wsch KRZEMIENIEWO.

Strzelanie na wprost na kierunkach natarcia pododdziałów pierwszego rzutu zorganizują dowódcy baterii artylerii batalionu wykorzystując posiadane środki do ognia bezpośredniego.

Dokładne sprecyzowanie celów nastąpi po otrzymaniu danych od rozpoznania przed podejściem pododdziałów pułku na rubież rz. GWDA.

Licząc się z uderzeniem świeżych sił npla na przesmykach jezior pld SZCZECINEK, na ten okres walki przewiduje się zwiększoną działalność artylerii, a tym samym większe zużycie amunicji.

Orientacyjne zużycie amunicji w okresie ogniowego przygotowania natarcia: przez baterie obezwładniające baterie artylerii i plutony moździerzy npla — 0,4 jo, a przez baterie obezwładniające punkty oporu — 0,5 jo, w tym po 0,1 jo amunicji chemicznej.

Po wykonaniu zadań ogniowego przygotowania natarcia należy uzupełnić zapasy ruchome amunicji do pełnych norm.

Ogniowe wsparcie natarcia pododdziałów pułku wykonywać ogniami z obserwacji.

Ugrupowanie bojowe i drogi manewru artylerii 10 pz — patrz szkic nr 2.

Wnioski:

- a) możliwości ogniowe artylerii pułku zmniejszają się w wyniku wyeliminowania z walki 4b;
- b) należy wykonać uderzenie jądrowe na kierunku natarcia 1/10 pz. Uzgodnić w sztabie pułku wydanie zarządzenia zakazującego pododdziałom pułku przekraczanie odległości bezpiecznej w związku z wykonaniem własnego uderzenia jądrowego oraz uprzedzić o zamiarze stosowania amunicji chemicznej w rejonie wsch WĘGORZEWO;
- c) główny wysiłek rozpoznania należy skupić na wykryciu baterii artylerii i plutonów moździerzy npla;
- d) należy rozwinąć 1—2 baterie 1/1 ABAA w rej. wsch wzg. 155,1 (4034) w celu osiągnięcia gotowości do obezwładnienia artylerii npla w czasie podejścia 3/10 pz do rz. GWDA;
- f) należy uprzedzić dców baterii artylerii pierwszorzutowych batalionów o konieczności zwalczania moździerzy npla na kierunkach dzia-

- łania tych pododdziałów oraz organizacji strzelania na wprost we własnym zakresie;
- g) należy wydać zarządzenie dotyczące zmiany podporządkowania 10 bhb.

D. PROPOZYCJE UŻYCIA ARTYLERII PUŁKU

Patrz: treść wniosków z analizy zadania, kalkulacji czasu, oceny położenia i szkic (mapa podręczna szefa artylerii 10 pz).

ANALIZA ZADANIA, OCENA POŁOŻENIA I WNIOSKI OGÓLNE SZEFA SAPERÓW 10 pz

A. ANALIZA ZADANIA

Z dotychczasowych wiadomości o nieprzyjacielu i jego przedsięwzięciach inżynieryjnych wynika, że pułk w toku realizacji nakazanego zadania zmuszony będzie w toku walki pokonywać liczne zapory inżynieryjne w postaci: pól minowych, zaminowanych i przygotowanych do zniszczenia węzłów dróg oraz zawał leśnych. Nie wyklucza się również możliwości, iż wspomniane zawały mogą być również zaminowane.

Rozpatrując teren pod względem inżynieryjnym z punktu widzenia zadania pułku należy stwierdzić, iż szczególnym zadaniem o charakterze inżynieryjnym będzie konieczność zapewnienia pododdziałom pułku ruchu, manewru i ewakuacji w warunkach średnio rozwiniętej sieci dróg, stosunkowo dużego zalesienia terenu oraz istnienia szeregu wąskich przeszkód wodnych.

Z analizy zadania wynika, że najważniejszymi zadaniami zabezpieczenia inżynieryjnego natarcia 10 pz będą:

- pokonanie przez pułk systemu zapór inżynieryjnych;
- zabezpieczenie drogowo-mostowe pułku;
- pokonanie przez pułk przeszkód wodnych;
- wykorzystanie sił i środków inżynieryjnych.

B. OCENA POŁOŻENIA

1. Pokonanie zapór inżynieryjnych nieprzyjaciela

Nieprzyjaciel na rozbudowę systemu zapór na poszczególnych rubieżach nie dysponował dostateczną ilością czasu. Należy zatem przypuszczać, iż był on w stanie założyć tylko grupy min na ważniejszych węzłach i odcinkach dróg. Najdogodniejszą rubieżą do organizacji obrony z punktu widzenia zabezpieczenia inżynieryjnego jest rubież rz. CZERNICA i GWDA oraz rubież jezior na płd od SZCZECINKA. Organizując obronę na wyżej wspomnianych rubieżach, nieprzyjaciel dążyć będzie do osłony punktów i węzłów obrony polami minowymi; ponadto może przygotować do zniszczenia istniejące mosty i zaminować brody.

Do wykonania przejść w zaporach inżynieryjnych zachodzi konieczność zorganizowania w pułku grup torujących: po dwie w każdej kompanii batalionu pierwszego rzutu i po jednej grupie torującej w każdej kompanii batalionu drugiego rzutu. Ogólnie w pułku trzeba będzie zorganizować 15 grup torujących w składzie drużyny piechoty każda. Przejścia w zaporach minowych nieprzyjaciela grupy torujące będą wykonywać sposobem wybuchowym, za pomocą wyrzutni małych elastycznych ła-

19

dunków z lontu wybuchowego i standartowych ładunków wydłużonych typu UZ-2. Każdą grupę torującą trzeba będzie wyposażyć w jedną wyrzutnię lontu wybuchowego i 80 szt. ładunków UZ-2.

Tego rodzaju wyposażenie grupy torującej umożliwi jej wykonanie 1—2 przejść w polu minowym szerokości 40—80 m.

2. Zabezpieczenie drogowo-mostowe

Stworzenie pododdziałom pułku możliwości manewru oraz zapewnienie ciągłości dowozu i ewakuacji (po uzgodnieniu z kwatermistrzem pułku) wymaga posiadania przynajmniej dwóch dróg. Z oceny terenu wynika, że najcelowiej jest utrzymywać następujące drogi:

- droga Nr 1 — CZŁUCHÓW, BISKUPNICA, BINCZE, DOMISŁAW, LUBNICA, ŻOŁTNICA, TUROWO, JELENINO, PGR KADZIELNIA, BARWICE, POŁCZYN ZDRÓJ.
- droga Nr 2 — NIWY, STRZECZONA, CIERZNIE, LĘDYCZEK, LOTYN, KRAGI, PILE, CHŁOPOWO.

Przy wyborze dróg uwzględniono: zadanie i sposób działania pułku oraz możliwości wykorzystania istniejącej drożni. Spośród wszystkich istniejących dróg proponuje się drogi Nr 1 i 2, ponieważ:

- są one najkrótsze;
- mają najlepszy stan techniczny nawierzchni;
- przecinają najmniejszą ilość przeszkód wodnych;
- przebiegają przez najmniejszą ilość miejscowości;
- istnieją dogodnie warunki do obchodzenia odcinków (obiektów) drogowych, które mogą być zniszczone przez nieprzyjaciela;
- stwarzają najlepsze warunki do maskowania przesuwania się pododdziałów pułku.

Biorąc pod uwagę prawdopodobny zakres prac na drodze Nr 1 i 2 oraz możliwości pułku należy wyznaczyć do utrzymania drogi Nr 1 OZR nr 1, który jest w składzie: 10 pz i 2 pl inż. drog. kid 3 bsap. Drogi Nr 2 utrzymywać siłami OZR nr 2 (2 ksap — bez 3 pl — 3 bsap). Wyposażenie OZR-ów w sprzęt i środki inżynierskie — patrz tabela w załączeniu inżynierskim. Każdy OZR może ze swego składu wydzielić grupę rozpoznawczo-rozgródnieniową, grupę drogową i grupę mostową, które mogą ze sobą współpracować lub wykonywać prace samodzielnie. Prace drogowe — oprócz oddziałów zabezpieczenia ruchu — będą wykonywały także w miarę potrzeb w sposób doraźny wszystkie rodzaje wojsk i służb pułku.

3. Pokonanie przeszkód wodnych

Najważniejszą przeszkodą wodną dla ruchu pododdziałów pułku jest rz. GWDA. Oprócz przystosowania brodów dla pojazdów mechanicznych, pułk jest w stanie siłami OZR-ów na kierunkach utrzymywanych dróg wybudować dwa mosty niskowodne pod obciążeniem 50 t.

Na drodze Nr 1 do budowy mostu wykorzysta dwa przęsła mostów SMT; na drodze Nr 2 istnieje możliwość wybudowania mostu niskowod-

nego na podporach stalowych z regulowaną wysokością. Równocześnie z budową mostu na drodze Nr 1 musi być budowany obok most niskowodny z materiałów miejscowych w celu umożliwienia zdjęcia mostów SMT i wykorzystania ich na dalszych napotkanych przeszkodach wodnych.

Przekroczenie wąskich przesmyków pomiędzy jeziorami na płd od SZCZECINKA wymagać będzie dużego nakładu sił i środków, należytej organizacji wykonania prac, a przede wszystkim bardzo ścisłego współdziałania pododdziałów nacierających z pododdziałami saperów i piechoty wyznaczonymi do wykonania przejść i pokonania przeszkód.

4. Podział i wykorzystanie sił i środków inżynierskich

Na kolejny okres natarcia celowo będzie pozostawić dotychczasowy podział sił i środków inżynierskich, który przedstawia się następująco:

- OZR Nr 1 — 2 pl ksap 10 pz, 2 pl inż. drog. kid 3 bsap;
- OZR Nr 2 — 2 ksap (bez 3 pl) 3 bsap;
- OInż — ksap 10 pz (bez 2 pl).

Ponadto przewidzieć organizowanie dwóch IPR-ów ze składu ksap 10 pz (1 dr 1 pl).

C. WNIOSKI OGÓLNE

1. Ze względu na krótki czas, jakim dysponuje npl na wykonanie zapór inżynierskich, istnieje małe prawdopodobieństwo napotkania systemu ciągłych zapór minowych.
2. Dla wykonania przejść w zaporach inżynierskich (a szczególnie minowych) należy w pułku zorganizować 15 grup torujących, wyposażając każdą z nich w 80 szt. ładunków UZ-2 oraz 1 wyrzutnię lontu wybuchowego.
3. Grupy torujące należy organizować z pododdziałów piechoty zmotywowanej.
4. Dla należytego i ciągłego zapewnienia pułkowi ruchu do przodu; umożliwienia manewru oraz dowozu i ewakuacji konieczne jest wyznaczenie i utrzymanie dwóch dróg dofrontowych. Drogę dowozu i ewakuacji pułku nr 1 należy utrzymywać siłami OZR-u o silniejszym składzie i lepszym wyposażeniu.
5. Do prac związanych z utrzymaniem dróg powinno się angażować wszystkie rodzaje wojsk i służb.
6. W celu pokonania przeszkód wodnych należy przede wszystkim wykorzystywać istniejące brody, a w wypadkach koniecznych — używać etatowego sprzętu mostowego.
7. W razie wybudowania mostu ze sprzętu etatowego należy dążyć do jak najszybszego wybudowania w pobliżu mostu niskowodnego z materiałów miejscowych.

OCENA OCHRONY PRZED SKAŻENIAMI SZEFA ZABEZPIECZENIA CHEMICZNEGO 10 pz

A. OCENA POŁOŻENIA

O c e n a n i e p r z y j a c i e l a

Rozpoznanie potwierdza stosowanie w dalszym ciągu min chemicznych. W celu utrudnienia marszu, minowane są węzły dróg, mosty, a także trudne do obejścia odcinki terenu. Instalowanie w rejonie brodów i mostów fugasów chemicznych ma utrudnić 10 pz pokonanie rzeki GWDA. Sprawą szczególnej wagi jest prawdopodobne zastosowanie przez nieprzyjaciela na rubieży SZCZECINEK — SITNO (4810) min jądrowych.

Skażenia promieniotwórcze powstałe w wyniku eksplozji tego rodzaju min, w połączeniu z kompleksem jezior — mogą poważnie utrudnić lub nawet uniemożliwić 10 pz prowadzenie na tym kierunku natarcia.

Wnioski:

1. Nieprzyjaciel, chcąc uzyskać czas na podciągnięcie swoich oddziałów z głębi i na zajęcie dogodnych rubieży obronnych, będzie usiłował powstrzymać natarcie 3 DZ, a zatem i natarcie 10 pz. W tym celu może stosować miny jądrowe oraz miny i fugasy chemiczne.
2. Pola min i fugasów chemicznych oraz miny jądrowe — poza dużymi stratami — mogą znacznie opóźnić natarcie pułku.
3. Rozpoznanie skażeń należy powiązać ściśle z rozpoznaniem ogólnowojskowym i inżynierskim, zwracając szczególną uwagę na rozpoznanie rzeki GWDA na kierunku: LUBNICA (4624), WĘGORZEWO (4226), LĘDYCZEK (3628) oraz przesmyków pomiędzy jeziorami na płd SZCZECINEK.
4. W razie powstania skażeń promieniotwórczych i chemicznych pododdziały zmuszone będą prowadzić natarcie w środkach ochronnych, co może obniżyć tempo natarcia i zmniejszyć skuteczność działania 10 pz.
5. Należy być w gotowości do uzupełnienia w pododdziałach, szczególnie w batalionach pierwszego rzutu, odkaźnika i dezaktywatora, stwarzając tym samym możliwość natychmiastowej — w miarę możliwości — likwidacji skażeń promieniotwórczych i chemicznych.

O c e n a w o j s k w ł a s n y c h

Pododdziały pułku, działając zaledwie od kilku dni w terenach skażonych, mają niewiele doświadczenia w likwidacji skażeń promieniotwórczych i chemicznych.

Ponieważ 3 DZ dopiero od godz. 20.00 3.6 jest w stanie udzielić pomocy 10 pz w zakresie likwidacji skażeń, ewentualne skażenia do tego czasu pułk musi likwidować własnymi siłami i środkami (zestawy eżektorowe), przeprowadzając częściową dezaktywację i odkażenie. (W wyniku przeprowadzonej częściowej dezaktywacji skażenia promieniotwórcze likwidowane będą w 50—80%. Zestawy eżektorowe pozwalają na całkowitą likwidację skażeń chemicznych). Skażenia środkami trującymi typu Vx muszą być likwidowane natychmiast. W wypadku skażeń masowych całkowitą likwidację skażeń — jeśli pozwoli na to sytuacja bojowa — można będzie przeprowadzić siłami dywizyjnego plutonu zabiegów specjalnych dopiero po godz. 20.00, przypuszczalnie na płd-wsch od miejscowości POŁCZYN ŹDROJ (6072).

Dotychczasowe napromienienie pododdziałów pułku wynosi od 50 do 80 r., a więc nie przekracza jednorazowej dawki dopuszczalnej (jednorazowa dawka dopuszczalna przy napromienieniu wielokrotnym w ciągu pierwszych 10 dni wynosi 100 r.). W trakcie wykonywania zadania, w wypadku eksplozji min jądrowych, dawka napromienienia może przekroczyć dawkę dopuszczalną. Nie będzie to jednak prawdopodobnie miało wpływu na wykonanie zadania przez 10 pz w dniu 3.6.

W wyniku wykonanego uderzenia środkami trującymi (prawdopodobnie sarin) na kolumnę 2/3 pa i skażenia 4 baterii, konieczne jest natychmiastowe przeprowadzenie odkażania za pomocą zestawów odkażających, co opóźni dalszy marsz tej baterii o 30—40 min. Utrata zdolności bojowej przez 4 baterię wyniesie prawdopodobnie 25—30% stanu osobowego. O przeprowadzenie dokładnego rozpoznania skażeń w tym rejonie należy się zwrócić z prośbą do szefa zabezpieczenia chemicznego dywizji.

Odkażanie amunicji, tyły 3/10 pz przeprowadzą samodzielnie jeszcze przed dojściem do rz. GWDA.

Siłami pułkowego plutonu rozpoznania skażeń zorganizować dwoma patrolami rozpoznanie na kierunku batalionów pierwszego rzutu pułku, co wspólnie z rozpoznaniem inżynieryjnym i ogólnowojskowym zabezpieczy ich działanie. Jedną drużynę z plutonu rozpoznania wykorzystać do prowadzenia obserwacji i rozpoznania skażeń w rejonie SD pułku. Odwód rozpoznania skażeń posiadać w sile jednej drużyny.

Rozpoznanie skażeń w rejonie PPG w dalszym ciągu prowadzić tylko siłami pododdziałów tyłowych, zaopatrując je dodatkowo w odpowiedni sprzęt dozymetryczny.

Pododdziały pułku są w 100% zaopatrzone w sprzęt i materiały chemiczne; pułk posiada pełne zapasy ruchome. Zabezpiecza to w całości wykonanie zadania. Może zająć jedynie konieczność dodatkowego zaopatrzenia niektórych pododdziałów w odkażalnik i dezaktywator.

Wnioski:

1. Podczas natarcia należy prowadzić tylko częściową likwidację skażeń, wykorzystując zestawy eżektorowe. Skażenia całych pododdziałów można będzie likwidować po wykonaniu zadania przez pułk siłami plutonu zabiegów specjalnych z dywizyjnej kopchem.

2. Rozpoznanie skażeń na kierunku batalionów pierwszego rzutu pułku należy zorganizować w ścisłym powiązaniu z rozpoznaniem inżynieryjnym i ogólnowojskowym.
3. Napromienienie dotychczasowe oraz ewentualne napromienienie w trakcie działań bojowych nie będzie miało poważniejszego wpływu na wykonanie zadania przez 10 pz w dniu 3.6.
4. Stan zaopatrzenia pododdziałów 10 pz w sprzęt i materiały chemiczne zabezpiecza w pełni wykonanie zadania.

O c e n a w a r u n k ó w m e t e o r o l o g i c z n y c h

Warunki meteorologiczne, biorąc szczególnie pod uwagę kierunek wiatru, są mało dogodne do stosowania środków trujących przez pułk. Wykorzystanie jednak posiadanej przez pułk 0,2 jo amunicji chemicznej ChTO do hb 122 mm jest możliwe i nawet celowe. Należy jednak mieć na uwadze uprzedzenie pododdziałów nacierających na tym kierunku o rejonie jej użycia. Wykonanie uderzenia środkami trującymi w tych warunkach meteorologicznych zmusi część pododdziałów pułku do działania w środkach ochronnych. Może to obniżyć nieznacznie tempo natarcia, ułatwi jednak w znacznym stopniu wykonanie zadania. Głębokość rozprzestrzeniania się par R-35 o dawkach toksycznych w terenie odkrytym wyniesie do 9 km, a w terenie częściowo zalesionym — 5—6 km.

Trwałość par R-35 — zależnie od odległości od rejonu uderzenia — podaje tabela.

Odległość od punktu uderzenia pociskami chemicznymi w km	Trwałość par R-35 w godz.
w rejonie uderzenia	2,5 - 3
2	2,6
4	1,5
6	0,6
8	0,3

Nieprzyjaciel z punktu widzenia warunków meteorologicznych ma nieograniczone możliwości stosowania środków trujących.

Dla pododdziałów pułku szczególnie niebezpieczne są rejony chemicznych pól minowych i pola fugasów chemicznych.

Parametry skażeń sarinem, powstałych w wyniku uderzenia na 2/3 pa, są zbliżone do wielkości R-35. W wypadku wysadzenia min chemicznych z Vx głębokość rozprzestrzeniania się par ST może wynosić od 0,5—1 km w kierunku wiatru.

Warunki meteorologiczne w górnych warstwach atmosfery (kierunek średniego wiatru 280° i średnia prędkość wiatru 30 km/godz.) umożliwiają nieprzyjacielowi wykonanie każdego rodzaju wybuchu jądrowego. Dlatego należy się liczyć z możliwością dokonania eksplozji min jądrowych na rubieży SZCZECINEK — SITNO. Charakterystyka powstałych skażeń

promieniotwórczych po wybuchu każdej miny przedstawiałyby się następująco:

Wielkość stref skażeń

Moc wybuchu w KT	Długość strefy w km			Szerokość strefy w km		
	A	B	C	A	B	C
0,5	11	3,5	1,9	1,8	0,7	0,4
1	15	5,3	2,7	1,8	1,0	0,6

Porównując to z pasem natarcia 10 pz można stwierdzić, że zostanie on objęty strefą „A”, a jego część znajdzie się w strefach niebezpiecznego skażenia: „B i C”. Dotyczy to zarówno min jądrowych o mocy 0,5, jak i 1 KT. Napromienienie jednak pododdziałów pokonujących te strefy skażeń będzie w zasadzie małe. Uwarunkowane to jest niedługim czasem potrzebnym na ich pokonanie.

Natężenie promieniowania na osi śladu promieniotwórczego po upływie 0,5 godz. od wybuchu jądrowego.

Moc wybuchu w KT	Odległość od punktu zerowego wybuchu w km							
	2	4	6	8	10	12	14	20
0,5	300	100	50	32	18	12	7	3,6
1	580	200	108	65	43	31	21,6	7

Uwaga: wielkości w tabeli podane są w r/godz.

Prawdopodobne promieniotwórcze skażenie sprzętu i uzbrojenia w rozp/cm²/min.

a) W wypadku bezpośredniego osiadania pyłu promieniotwórczego na sprzęcie i uzbrojeniu.

Moc wy- buchu w KT	Odległość od punktu zerowego wybuchu w km							
	2	4	6	8	10	12	14	20
0,5	6.10 ⁸	2.10 ⁸	10 ⁸	6,4.10 ⁷	3,6.10 ⁷	2,4.10 ⁷	1,4.10 ⁷	7,2.10 ⁶
1	1,16.10 ⁹	4.10 ⁸	2,16.10 ⁸	1,3.10 ⁸	8,6.10 ⁷	6,2.10 ⁷	4,3.10 ⁷	1,4.10 ⁷

Jak wynika z powyższej tabeli, w załączonym wariancie 100% sprzętu w pasie natarcia pułku zostanie skażone powyżej norm dopuszczalnych.

Przeprowadzenie częściowej dezaktywacji podczas działań bojowych może opóźnić działania pułku o 0,5—1 godz.

Uwaga: wyliczenie wykonano na podstawie wzoru:

$$Q = 2 \cdot 10^7 \cdot P \cdot K_1$$

gdzie:

Q — stopień skażenia promieniotwórczego w rozp/cm²/min;

P — natężenie promieniowania w r/godz.;

K_1 — współczynnik proporcjonalności skażenia sprzętu w stosunku do skażenia terenu; zależy on od następujących zasadniczych czynników:

- stopnia opływania sprzętu przez falę powietrza zawierającą pył promieniotwórczy;
- stopnia odbicia i usuwania się pyłu promieniotwórczego z powierzchni sprzętu oraz uzbrojenia, na które pył ten opada;
- zmiatania pyłu promieniotwórczego przez przesuwany się obłok powietrza.

Dla samochodów, transporterów i czołgów współczynnik K_1 waha się w granicach 0,1.

b) W wypadku pokonywania powstałej strefy skażeń promieniotwórczych.

Moc wy- buchu w KT	Odległość od punktu zerowego wybuchu w km							
	2	4	6	8	10	12	14	20
0,5	$6 \cdot 10^6$	$2 \cdot 10^6$	10^6	$6,6 \cdot 10^5$	$3,6 \cdot 10^5$	$2,4 \cdot 10^5$	$1,4 \cdot 10^5$	$7,2 \cdot 10^4$
1	$1,16 \cdot 10^7$	$4 \cdot 10^6$	$2,16 \cdot 10^6$	$1,3 \cdot 10^6$	$8,6 \cdot 10^5$	$6,2 \cdot 10^5$	$4,3 \cdot 10^5$	$1,4 \cdot 10^5$

W wariancie „b” tylko część sprzętu w pasie natarcia pułku zostanie skażona powyżej dopuszczalnych norm.

Uwaga: Do wyliczeń w wariancie „b” współczynnik K_1 przyjęto 10^{-3} . W zależności od warunków atmosferycznych, rodzaju nawierzchni drogi, przyczepność pyłu promieniotwórczego do sprzętu może on wynosić od 0,001—0,5.

Dla powierzchni pokrytych smarem K_1 równa się jedności.

Wnioski:

1. Pomimo niesprzyjających warunków meteorologicznych pułk powinien stosować środki trujące szczególnie na cele i punkty oporu, które można łatwo obejść.
2. Warunki meteorologiczne zarówno w dolnych, jak i górnych warstwach atmosfery ułatwiają nieprzyjacielowi stosowanie środków trujących i wykonanie wybuchów jądrowych każdego rodzaju. Pył promieniotwórczy i pary środka trującego będą się rozchodzić w kierunku południowo-wschodnim.
3. W wypadku wybuchu min jądrowych około 100% sprzętu może ulec skażeniu promieniotwórczemu powyżej dopuszczalnych norm.
4. Likwidacja skażeń promieniotwórczych może opóźnić natarcie pułku w granicach jednej godziny.
5. Napromienienie pododdziałów pokonujących strefę skażeń wraz z napromienieniem dotychczasowym może tylko nieznacznie przekroczyć dawkę dopuszczalną i nie będzie miało wpływu na wykonanie zadania przez 10 pz w dniu 3.6.

B. WNIOSEK KOŃCOWY

Rozpoznanie skażeń prowadzić w ścisłym powiązaniu z rozpoznaniem ogólnowojskowym i inżynieryjnym. W każdej kompanii (baterii) zorganizować nieetatowe patrole rozpoznania skażeń.

Likwidację skażeń w trakcie działań pułku prowadzić tylko częściową. Całkowite zabiegi przeprowadzić po wykonaniu zadania.

Dążyć do jak najszybszego wychodzenia ze stref skażeń promieniotwórczych, zmniejszając w ten sposób dawkę napromienienia.

Zaproponować wykorzystanie amunicji chemicznej do obezwładnienia punktów oporu nieprzyjaciela, stosując obchodzenie ich przez czołowe pododdziały.

27

ANALIZA ZADANIA I OCENA POŁOŻENIA WOJSK I STANU TYLÓW ORAZ SPRECYZOWANIE DECYZJI PRZEZ KWATERMISTRZA 10 pz

(Załącznik nr 1)

A. ANALIZA ZADANIA

Głębokość zadania bojowego 10 pz — około 60 km. Podczas wykonywania zadania bliższego (głębokość około 30 km) na korzyść pułku będzie wysadzony desant śmigłowcowy z 9 pz. Z zamiaru dowódcy 3 DZ i analizy zadania bojowego przeprowadzonej przez dowódcę pułku wynika, że 10 pz spełnia główną rolę w ramach dywizji. Z zamiaru dowódcy pułku wiadomo, że pułk nadal będzie ugrupowany w dwa rzuty. W pierwszym rzucie: 1/10 pz i 3/10 pz; w drugim rzucie — 2/10 pz. Główny wysiłek działań dowódca pułku zamierza skupić na prawym skrzydle. Pułk nie posiada bezpośredniego sąsiada z prawa. Czas meldowania decyzji przez dowódcę pułku — 7.30 3.6.

Wnioski dla tyłów:

1. Z zamiaru dowódcy pułku wynika, że pułk będzie działał na dwóch kierunkach, przy czym główny wysiłek dowódca pułku przewiduje na kierunku natarcia 1/10 pz. Na tym kierunku trzeba spodziewać się większych strat sanitarnych oraz możliwie dużego zużycia amunicji.
2. W toku wykonywania zadania mogą występować różne formy natarcia (pokonanie oporu, pościg, bój spotkaniowy), a także może mieć miejsce odparcie kontrataków. Wszystko to będzie wywierać wpływ na zabezpieczenie materiałowe i medyczne oraz organizację tyłów. Tyły pułkowe zmuszone będą często zmieniać swoje ugrupowanie, a niektóre ich elementy (komp. med., środki napr.) — kilkakrotnie rozwijać się do pracy w ciągu dnia walki.
3. Działanie desantu śmigłowcowego w pasie natarcia pułku zobowiązuje starszego lekarza 10 pz do udzielenia mu doraźnej pomocy medycznej — po jego połączeniu się z naszymi pododdziałami.
4. Z uwagi na nieprzerwaną ciągłość działań bojowych i stosunkowo wysokie tempo wojsk, uzupełnienie zapasów ruchomych środków materiałowych w pododdziałach będzie utrudnione. W związku z tym w kompanii transportowej trzeba uformować rzuty środków materiałowych z przeznaczeniem dla pododdziałów działających na kierunkach.
5. Pierwszego dowozu środków materiałowych do pododdziałów należy dokonać przed forsowaniem rz. GWDA.

B. OCENA POŁOŻENIA WOJSK I STANU TYŁÓW

1. Wpływ działań wojsk npla na pracę tyłów

Z oceny działań npla można wnioskować, że najbardziej zacięty opór jego wojska mogą stawiać na rz. GWDA, ponieważ organizują one tam obronę. Drugiej zaciętej walki z wojskami npla można się spodziewać na rubieży: SZCZECINEK, SYPNIEWO, tj. podczas spotkania pododdziałów 10 pz z podchodzącymi siłami przeciwnika z głębi. Jest rzeczą pewną, że npl nadal będzie stosował biologiczne środki walki, o czym świadczą wypadki w 3/10 pz.

Wnioski: Na rubieżach zaciętych walk trzeba się liczyć z poważną liczbą strat sanitarnych i większym zużyciem amunicji. Ponadto zachodzi konieczność ciągłego prowadzenia rozpoznania sanitarno-epidemicznego rejonu działań pułku, a przede wszystkim źródeł wody.

2. Ukompletowanie wojsk własnych i tyłów

Wojska własne są ukompletowane w granicach 80% stanu etatowego. Natomiast ukompletowanie pododdziałów tyłowych wynosi: pułku oraz 1 i 3 bpz — około 90% stanu; 2 bpz — około 85%.

Wniosek: Przewaga w ukompletowaniu tyłów nad pododdziałami bojowymi zwiększa ich możliwości o około 10%.

3. Zabezpieczenie materiałowe i możliwości tyłów

Stan zapasów środków materiałowych w pododdziałach wynosi: amunicji — w granicach 65—70% stanu; mps — 65%. Część amunicji w 3/10 pz została skażona przez npla. W tyłach pułku wysokość zapasów kształtuje się następująco: amunicji — 40—50% stanu, benzyny samochodowej — 100% i oleju napędowego — 40%. Pułk posiada pełne zapasy żywności. Posiadany zapas amunicji, po uwzględnieniu norm zużycia, pułk jest w stanie wykonać w zasadzie tylko zadanie bliższe. Natomiast zapasy mps zapewniają pułkowi wykonanie zadania bojowego na całą głębokość, przy częściowym dotankowaniu oleju napędowego w czołgach 2 i 3/10 pz w okresie walki.

Biorąc pod uwagę normy zużycia środków materiałowych w dniu 3.6, z PPG do pododdziałów trzeba będzie dowieźć:

— amunicji	— 150 ton,
— paliw płynnych	— 63 tony,
— żywności	— 4,2 tony,
— innych mater.	— 20 ton.

Razem: 237,2 tony.

Ogólne potrzeby dowozu środków materiałowych do pododdziałów w dniu 3.6 będą się kształtować następująco (w proc.):

- przed pokonaniem rz. GWDA — amunicji — 11% (17 ton), mps (oleju napędowego) — 17% (11 ton);
- przed wykonaniem zadania bliższego: amunicji — 39% (57 ton), innych materiałów — 50% (10 ton);

c) pod koniec dnia walki: amunicji — 50% (75 ton); mps — 83% (52 tony), żywności — 100% (4,2 tony), innych materiałów — 50% (10 ton).

Jednorazowe możliwości transportu dowozu pułku wynoszą: amunicji — 43 tony, mps, sprzętu techn. i żywności — 55 ton.

Wnioski: Potrzeby pododdziałów w zakresie środków materiałowych koniecznych do wykonania zadania bliższego tyłu pułku są w stanie uzupełnić posiadanym transportem. Pod koniec dnia walki zakres dowozu (amunicji i mps) poważnie wzrasta i przekracza możliwości tyłów pułku. W związku z tym trzeba będzie prosić kwatermistrza dywizji o pomoc w tym zakresie. Pierwszy dowóz amunicji i mps z PPG do pododdziałów trzeba wykonać do godz. 9.00—10.00 3.6, ponieważ transport pułkowy należy przygotować do przyjęcia środków materiałowych z dywizji. Trzeba się porozumieć z szefem zabezpieczenia chemicznego pułku co do terminu odkażenia amunicji w 3/10 pz.

4. Organizacja dowozu amunicji i mps do pododdziałów oraz przyjęcia zaopatrzenia z dywizji

Z tempa działań wojsk własnych (8—10 km/godz.) można wnioskować, że pokonanie rz. GWDA przez pododdziały może nastąpić między godz. 9.00 a 10.00 3.6. W związku z tym przed m. BARKOWO (4444) trzeba będzie dokonać przegrupowania kolumny tyłowej na rzuty i skierować je do pododdziałów. Transport pułkowy po zakończeniu dowozu powróci do rejonu zach BINCZE (4840), gdzie nastąpi przeładunek zaopatrzenia z transportu dywizyjnego na pułkowy.

Wnioski: Do 7.40 3.6 należy podać kwatermistrzostwu dywizji rejon dostarczenia środków materiałowych dla pułku. Do m. STRZECZONA (4046) wysłać przewodnika z tyłów pułku, który doprowadzi transport dywizyjny do rejonu PPG.

5. Zaopatrywanie w wodę.

Na kierunku natarcia pułku nie ma dywizyjnego patrolu rozpoznania źródeł wody, dlatego rozpoznanie to trzeba zorganizować we własnym zakresie.

Wnioski: W porozumieniu z szefem saperów pułku trzeba zorganizować rozpoznanie źródeł wody wzdłuż drogi dowozu i ewakuacji i powiadomić o tym pododdziały. W tyłach pułku należy utrzymywać zapas wody w ramach pojemności posiadanych zbiorników.

6. Zabezpieczenie medyczne

Obecnie w pododdziałach pułku jest 55 rannych i chorych. Przepuszczalne straty sanitarne wojsk od broni konwencjonalnej w dniu 3.6 mogą wynosić około 12—14% stanu faktycznego, co może stanowić w przybliżeniu 210 rannych. Przy użyciu przez npla bmar straty sanitarne poważnie wzrosną. Największej ilości rannych (których muszą pomieścić urządzenia medyczne) trzeba się spodziewać na rz. GWDA oraz na rubieży spotkania wojsk własnych z podchodzącymi siłami przeciwnika. Podczas

pokonywania rz. GWDA kompanii medycznej nie należy rozwijać, a rannych gromadzić w określonych rejonach, po czym przekazać dywizji. Kompanię medyczną rozwijać do pracy przy wykonywaniu zadania bliższego i następnego. Do ewakuacji medycznej pułk posiada dwa samochody sanitarne, którymi jest zdolny ewakuować około 50% przewidywanych strat sanitarnych w dniu 3.6.

Wnioski: Dowódcy 1/10 pz należy polecić pozostawienie 24 rannych w m. BARKOWO (4444). Prosić kwatermistrza 3 DZ o zabranie rannych i chorych z m. BARKOWO oraz BPM — 3/10 pz. Rannych z 2/10 pz, o których brak danych, ewakuować transportem powracającym z dowozu do m. BARKOWO, zaś rannych z kompanii medycznej — pozostawić przejazdem w m. DEBRZNO. Podczas pokonywania rz. GWDA rannych i chorych powinno się gromadzić w rejonach przejścia przeszkody wodnej, meldując o tym kwatermistrzowi dywizji. Kompanię medyczną należy rozwijać do pracy w przypadkach poważniejszych strat sanitarnych.

7. Organizacja tyłów

Charakter działań wojsk własnych oraz brak sąsiada z prawa wskazują na to, że tyły pułkowe powinny się przemieszczać po jednej drodze. Za 1/10 pz tyły mogą się przemieszczać wówczas, jeśli dowódca pułku przydzieli pluton piechoty do ich obrony.

W wypadku nieotrzymania tych sił, tyły pułkowe trzeba będzie prowadzić za 3/10 pz, osłaniając się z prawa drugim rzutem pułku. Z organizacji dowozu środków materiałowych do pododdziałów wynika, że tyły pułkowe będą musiały trzykrotnie rozwinąć się do pracy w ciągu dnia walki. Do dowozu zaopatrzenia i ewakuacji rannych w pasie natarcia pułku trzeba posiadać dwie drogi dowozu i ewakuacji. W tyłach pułku należy zorganizować właściwą ochronę, system łączności i powiadamiania oraz prowadzić nieustanne rozpoznanie skażeń i zakażeń. Kolumnę tyłową należy podzielić na rzuty materiałowe — z uwzględnieniem potrzeb pododdziałów, przez co nastąpi rozśrodkowanie zapasów, a ponadto podział taki usprawni dowóz do wojsk działających na kierunkach.

Wnioski: Należy prosić dowódcę pułku o przydział sił i środków do obrony tyłów oraz prac ładunkowych. Kompanię transportową należy rozwinąć do pracy w trzech rejonach: zach BIŃCZE (4840); TUROWO (1448) — WILCZE LASKI — (1442); wsch PRZYBYSZÓWKA (9054).

W porozumieniu z szefem saperów pułku należy wytypować dwie drogi dowozu i ewakuacji. Kolumnę tyłów pułkowych powinno się podzielić na rzuty materiałowe.

C. SPRECYZOWANIE DECYZJI PRZEZ KWATERMISTRZA

1. Posiadane środki materiałowe w tyłach pułkowych (amunicję i część mps) przekazać do pododdziałów i do 10.30 3.6 przejąć zaopatrzenie z dywizji w rejonie zach m. BIŃCZE. Dotankowania czołgów 2 i 3/10 pz dokonać przed rz. GWDA. Do m. STRZECZONA na 7.30 wysłać przewodnika z tyłów pułku, który doprowadzi tran-

sport dywizyjny do rejonu PPG. Podać kwatermistrzostwu 3 DZ rejon dostarczenia środków materiałowych dla pułku. Kolejny dowóz środków materiałowych do pododdziałów przeprowadzić przed wykonaniem zadania bliższego i pod koniec dnia walki. Na koniec dnia walki w pułku posiadać pełne zapasy ruchome. Kolejność dowozu: 1 i 3/10 pz oraz artyleria, w drugiej kolejności — 2/10 pz i pozostałe pododdziały.

2. W porozumieniu z szefem saperów zorganizować rozpoznanie źródeł wody wzdłuż drogi dowozu i ewakuacji Nr 1 i dokonać ich podziału między pododdziały. Utworzyć zapas wody w tyłach pułku w ramach pojemności posiadanych zbiorników.
3. Normy zużycia środków materiałowych dla pododdziałów na dzień 3.6:
 - a) amunicji — zgodnie z decyzją szefa artylerii;
 - b) mps: benzyny samochodowej — 0,25 jn, oleju napędowego — 0,5 jn.
4. Rannych i chorych z 1 i 2/10 pz zgrupować w m. BARKOWO i prosić kwatermistrza 3 DZ o zabranie ich transportem dywizyjnym. Ponadto prosić kwatermistrza dywizji o zabranie rannych z 3/10 pz. Rannych i chorych z kompanii medycznej pozostawić w m. DEBRZNO. Przy pokonywaniu rz. GWDA rannych i chorych gromadzić w rejonach przejścia przeszkody, o czym meldować do dywizji. Kompanię medyczną rozwijać do pracy na rubieżach — patrz załącznik nr 1 do części pierwszej. Po połączeniu się pododdziałów pułku z desantem śmigłowcowym udzielić doraźnej pomocy medycznej rannym w tym rejonie. W rejonie działań pułku prowadzić nieprzerwane rozpoznanie sanitarno-epidemiczne.
5. Tyły pułkowe w toku natarcia przemieszczać za 3/10 pz, osłaniając się z prawa drugim rzutem pułku. Tyły prowadzić w jednej kolumnie, uformowawszy je w rzuty materiałowe. Pododdziały tyłowe pułku rozwijać do pracy kilka razy w ciągu dnia walki. Rejony rozwinięcia lub zatrzymania tyłów do pracy — załącznik Nr 1.
6. Drogi dowozu i ewakuacji (patrz załącznik nr 1). Obsługę i utrzymanie dróg dowozu i ewakuacji zapewniają pododdziały saperów pułku.
7. Obronę i ochronę tyłów pułkowych zorganizować własnymi siłami i środkami, przy czym zwrócić baczna uwagę na system łączności, powiadamiania oraz rozpoznania skażeń i zakażeń, wykorzystując w tym celu posiadane wyposażenie.

Część druga

ROLA I ZNACZENIE DRUGIEGO RZUTU ORAZ ODWODÓW PUŁKU W NATARCIU BEZ STOSOWANIA BRONI MASOWEGO RAŻENIA

Siły pułku w natarciu — bez względu na warunki, w jakich jest ono prowadzone — dzielą się na:

- a) siły, które wykonują główne zadanie, stanowiące pierwszy rzut pułku;
- b) siły, które początkowo nie uczestniczą aktywnie w walce, stanowiące drugi rzut lub odwód ogólny pułku oraz odwody: przeciwpancerny, inżynieryjny i oddział (oddziały) zabezpieczenia ruchu.

Rola odwodów w zasadzie nie budziła nigdy wątpliwości, ponieważ głównym ich przeznaczeniem było zawsze i jest obecnie zabezpieczenie działań sił pierwszego rzutu. Wątpliwości budziła natomiast często rola drugiego rzutu i odwodu ogólnego. Z praktyki bowiem wiemy, że w jednych wypadkach organizowano drugi rzut, w innych — odwód ogólny, a w jeszcze innych — drugi rzut i odwód ogólny jednocześnie. Jaka istnieje więc między nimi różnica? Kiedy organizuje się jeden, a kiedy drugi element ugrupowania bojowego pułku?

Zasadnicza różnica między tymi dwoma elementami ugrupowania bojowego wynika przede wszystkim z ich przeznaczenia. Niektóre nasze regulaminy i opracowania zamieszczane w fachowej literaturze wojskowej wskazują wprawdzie na jeszcze jedną różnicę między nimi, mianowicie różnicę w sile i składzie drugiego rzutu i odwodu ogólnego w porównaniu z pierwszym rzutem. Przewidują one, że jeśli w składzie tego elementu znajduje się 1/3 lub więcej sił pułku, to mamy do czynienia z drugim rzutem. Jeżeli zaś znajduje się tam mniej niż 1/3 sił pułku, to jest to odwód ogólny pułku¹⁾.

Naszym zdaniem tworzenie **drugiego rzutu** lub **odwodu ogólnego** pułku będzie uzależnione głównie od warunków, w jakich działa pułk, a przede wszystkim od: głębokości otrzymanego zadania, siły przewidywanego oporu nieprzyjaciela, warunków terenowych i ewentualnie ugrupowania bojowego dywizji.

Jeżeli pułk otrzyma głębokie zadanie i dowódca przewiduje wzrost oporu nieprzyjaciela w miarę przełamывania kolejnych rubieży jego obrony, powstaje konieczność wprowadzenia w określonym czasie (np. po wykonaniu zadania bliższego pułku) świeżych sił dla spotęgowania siły uderzenia. W takim wypadku istnieje wyraźna celowość ugrupowania pułku w dwa rzuty. Drugi rzut pułku otrzyma wówczas, równocześnie z pierwszym rzutem, konkretne zadanie bojowe, polegające na wejściu do walki z wyznaczonej mu rubieży lub na wyznaczonym kierunku i rozwinięciu

¹⁾ Wyjątkiem jest pcz, którego drugi rzut może stanowić 1/5 sił.

powodzenia w głąb w celu wykonania zadania następnego pułku bądź też innych zadań wynikłych w toku natarcia.

Jeżeli pułk otrzymał niezbyt głębokie zadanie lub obrona przeciwnika zostaje silnie obezwładniona i w związku z tym nie przewiduje się narastania siły oporu w głębi jego ugrupowania bądź też z innych względów nie można zawczasu skonkretyzować zadania drugiemu rzutowi, to wówczas bardziej celowe jest tworzenie odwodu zamiast drugiego rzutu. Odwód ten może wykonywać różne zadania. Może on zarówno wejść do walki w celu rozwinięcia powodzenia, jak i odierać kontrataki przeciwnika, ubezpieczać odsłonięte skrzydła pułku, umacniać ważne rubieże (obiekty) terenowe, niszczyć drobne grupy nieprzyjaciela, które pozostały na tyłach pierwszego rzutu, brać udział wspólnie z sąsiadami w okrążeniu oddziałów nieprzyjaciela w głębi jego obrony itp.

Słuszność stosowania powyższej zasady przy tworzeniu drugich rzutów i odwodów ogólnych potwierdza w całej rozciągłości praktyka drugiej wojny światowej. Różnorodne przykłady działań wskazują na to, że drugie rzuty pułków z reguły były wykorzystywane do potęgowania siły uderzenia pierwszego rzutu. Drugie rzuty otrzymywały konkretne zadanie jeszcze przed rozpoczęciem natarcia, które jednak przed wprowadzeniem do walki ściślej precyzowano, uwzględniając dotychczasowy rozwój sytuacji.

Wprowadzenie do walki batalionu drugiego rzutu pułku następowało przeważnie po wykonaniu zadania bliższego przez pułk. W sprzyjających okolicznościach drugi rzut pułku był używany później. Jeżeli jednak tempo natarcia pułku malało na skutek silnego oporu nieprzyjaciela, to drugi rzut wprowadzano do walki wcześniej, jeszcze przed wykonaniem zadania bliższego pułku.

W niektórych wypadkach, gdy pułk otrzymał głębokie zadanie i liczone się z bardzo silnym oporem nieprzyjaciela, grupowano pułk nawet w trzy rzuty lub w dwa rzuty z odwodem ogólnym. Ten ostatni wypadek miał miejsce zwłaszcza wtedy, gdy oprócz konkretnego zadania dla drugiego rzutu pułku istniały jeszcze inne zadania, których nie mogły wykonać pierwszy i drugi rzut.

Nieco odmienne zadania istnieją dla drugiego rzutu i odwodu pułku w natarciu prowadzonym z użyciem broni jądrowej. Ponieważ broń jądrowa wykonuje w tym wypadku główne zadanie, a wojska lądowe wyzyskują jedynie jej skutki, nie zachodzi w zasadzie konieczność potęgowania siły uderzenia przez następne rzuty. Głównym zadaniem wojsk pierwszego rzutu jest jak najszybsze wdzieranie się w głąb ugrupowania nieprzyjaciela, nie wiążąc się walką z ocalałymi od uderzeń jądrowych punktami jego oporu i drobnymi pododdziałami. Natomiast dla drugiego rzutu i odwodu ogólnego na pierwszy plan wysuwają się inne zadania niż w warunkach bezjądrowych, a mianowicie: zamiana batalionów pierwszego rzutu pułku porażonych bronią jądrową, likwidacja drobnych grup i punktów oporu nieprzyjaciela pozostawionych na tyłach i pomiędzy batalionami pierwszego rzutu działającymi na oddzielnych kierunkach, wykonanie manewru w celu uderzenia na skrzydła i tyły nieprzyjaciela itp.

W tych warunkach, kiedy z góry wiadomo, że broń masowego rażenia rozstrzyga główne zadanie i nie ma potrzeby wykorzystywania sił lądowych do potęgowania uderzenia, natomiast istnieje szereg innych, nieprzewidzianych zadań — tworzy się przeważnie odwód ogólny zamiast drugiego rzutu.

Zadania drugiego rzutu i odwodu ogólnego w działaniach bez użycia broni masowego rażenia, lecz przy stałym zagrożeniu jej użyciem są raczej zbliżone do warunków drugiej wojny światowej. Stąd też zależnie od potrzeb i zadań można stworzyć drugi rzut lub odwód ogólny.

Zarówno drugi rzut, jak i odwód ogólny powinny być elementami wysoce manewrowymi, aby były w stanie wykonać na czas postawione im zadanie. Ich manewr powinien być wszechstronnie zabezpieczony, przede wszystkim pod względem inżynierskim i ogniowym.

W razie zużycia w walce drugiego rzutu lub odwodu ogólnego dowódca pułku jest obowiązany odtworzyć go dla zapewnienia sobie możliwości oddziaływania w decydujących momentach na przebieg natarcia.

*
* * *

Pułk nacierając w ramach związku taktycznego może się spotkać ze zwrotami zaczepnymi nieprzyjaciela organizowanymi w różnej skali: od kontrataków szczebla taktycznego do przeciwwuderzeń szczebla operacyjnego. W zależności od siły przeciwdziałania pułk może angażować część lub całość swych sił do odparcia nieprzyjaciela. Działaniom takim towarzyszy zawsze przewaga broni pancernej nieprzyjaciela nad środkami obrony przeciwpancernej posiadanymi przez wojska własne na kierunkach kontrataków (przeciwwuderzeń). Kierunków tych nie można zawczasu dokładnie przewidzieć. Sprzeczne więc z ekonomią byłoby wzmocnienie pododdziałów pierwszego rzutu środkami przeciwpancernymi w okresie organizacji natarcia. Równałoby się to rozproszeniu wysiłku ogniowego środków przeciwpancernych, które są do dyspozycji dowódcy pułku. Doświadczenia uzyskane podczas działań bojowych II wojny światowej i praktyka ćwiczeń okresu powojennego zawsze wykazywały celowość posiadania na szczeblu pułku takiego ruchomego elementu ugrupowania bojowego, który dzięki wysokiej ruchliwości, dużej szybkostrzelności i stosunkowo dużemu zasięgowi ognia mógłby stanowić skuteczny środek interwencyjny w ręku dowódcy pułku.

Biorąc pod uwagę obecną organizację wojsk, wydaje się, że dowódca pułku czołgów może stosunkowo łatwo rozwiązać ten problem, manewrując częścią sił pułku. Działa czołgowe uznawane są bowiem powszechnie za skuteczny środek przeciwpancerny. W pułku zmechanizowanym natomiast — ponieważ nasycenie pododdziałów czołgami jest o wiele mniejsze — dowódca pułku zmuszony jest organizować z sił organicznych lub środków mu przydzielonych oddzielny element interwencyjny w postaci odwodu przeciwpancernego (OPpanc). W skład OPpanc będzie wchodzić z zasady bateria przeciwpancerna pułku.

Odwód przeciwpancerny z zasady podlega bezpośrednio dowódcy pułku i zgodnie z jego decyzją może wykonywać następujące zadania:

- niszczyć broń pancerną nieprzyjaciela w czasie odpierania kontrataków lub uczestniczyć w odparciu przeciwwuderzeń;
- wziąć udział w ogniowym przygotowaniu ataku przez strzelanie na wprost;
- zabezpieczać rubież wprowadzenia do walki drugich rzutów;
- osłaniać luki taktyczne i skrzydła pododdziałów;
- wziąć udział w działaniach odwodu ogólnego itp.

Często jednak korzystniejsze jest czasowe podporządkowanie OPpanc dowódcy tego pododdziału, na którego kierunku został on użyty (np. podporządkować go dowódcy batalionu odpierającego kontratak npla). Za celowością takiego rozwiązania przemawiają następujące argumenty:

- dowódca batalionu ma lepsze warunki oceny sytuacji batalionu i lokalnych potrzeb użycia OPpanc pułku;
- dowódca batalionu jest w stanie dokonać trafniejszego wyboru terenu działania OPpanc na podstawie lustracji osobistej niż szef artylerii pułku na podstawie mapy;
- podporządkowanie OPpanc dowódcy batalionu stwarza możliwość nieskrępowanego manewru, przegrupowania lub wycofania — w razie potrzeby — środków ppanc.

W większości wypadków użycie OPpanc łączy się z działalnością pododdziałów inżynieryjnych (OZap, OInż). Współdziałanie z OZap, które ma na celu skuteczniejsze przeciwdziałanie broni pancernej nieprzyjaciela (powiązanie ognia z systemem zapór ppanc), stanowi regułę. Natomiast od odwodu inżynieryjnego oczekuje się pomocy w zapewnieniu warunków ruchliwości OPpanc, zwłaszcza w trudnym, świeżo opanowanym terenie.

*
* *
*

Wysokie tempo natarcia w dużej mierze zależy od zabezpieczenia inżynieryjnego. W takich warunkach koniecznością staje się posiadanie silnego odwodu inżynieryjnego, któremu nie wyznaczono z góry żadnego zadania, lecz który mógłby wykonywać prace o różnym charakterze i na różnych kierunkach (w różnych miejscach), gdzie wymagałaby tego sytuacja. Odwód inżynieryjny pozwoliłby w pewnym sensie zrekompensować brak sił i środków inżynieryjnych, umożliwiając w danym miejscu i czasie terminową realizację zadań odpowiadających potrzebom sytuacji. Im mniej posiada się sił i środków inżynieryjnych, tym bardziej jest potrzebny odwód. Skład odwodu inżynieryjnego pułku jest uzależniony od wielu czynników. W przeciętnych warunkach może on składać się z 1—2 plutonów saperów wraz z odpowiednimi środkami inżynieryjnymi.

ZALOZENIE OGOLNE

(Zalacznik nr 1 — Mapa 1 : 100 000 N-33-128, 129, 130)

I.

2 DZ (4, 5, 6 pz, 2 pcz) prowadzi dzialania zaczepne w kierunku: BIE-DRUSKO (2430), PNIEWY (2084), pln MIEDZYRZECZ (1238). Pulki pierwszego rzutu 2 DZ — walczac z rozbitymi oddzialami 2 D (Br) oraz swiezo podciagnietymi, stawiajacymi coraz wiekszy opor wojskami 1 DZ (N) — do 9.45 10.9 opanowaly rubiez: ORLICZKO (3290), PODRZEWIE (1894), BRODY (1238). Lotnictwo przeciwnika wzmozlo swa aktywnosc i coraz czesciej grupy samolotow myśliwsko-bombowych atakuja z powietrza oddzialy 2 DZ. W dotychczasowych walkach nie stosowano broni masowego razenia.

II.

5 pz z 2/2 pa, 1 plid/kid i 3 pl 1/2 bsap scigal nieprzyjaciela w kierunku pln POZANAN, PNIEWY. W godzinach rannych 10.9 dowodca pulku, majac dane o obsadzaniu przez przeciwnika ogolnej rubiezy: NOJEWO (3088), PODRZEWIE, BUK (0402), zdecydowal przelamac ja z marszu, wykonujac glowne uderzenie w kierunku: DUSZNIKI (1494), pln LWÓWEK (1480), PSZCZEW (1652). Drugi rzut (3/5 pz) ma wejsc do walki po opanowaniu rubiezy: PNIEWY, LWÓWEK dla rozwinięcia powodzenia w glab obrony nieprzyjaciela.

O 8.05 10.9 5 pz zaatakowal obrone przeciwnika z marszu. Sasiednie pulki rozpoczely atak z 30—45' opoznieniem. W rezultacie ponad poltorgodzinnej walki 5 pz przelamal obrone nieprzyjaciela na glębokosc okolo 10 km, uzyskujac najwieksze powodzenie na lewym skrzydle.

Dcy 5 pz znajdujacemu sie w marszu na SD pulku w rejonie TUROWO (1488) do 9.45 10.9 wiadomo:

- a) Z nasluchu lotniczego: o podchodzeniu w kierunku wschodnim dwuch kolumn czolgow dlugosci okolo 20 km kazda, ktorych czola osiagnely rubiez: SKWIERZYNA (2834), zach MIEDZYRZECZ (1238) oraz kolumny transporterow i artylerii dlugosci okolo 8—10 km, ktorej czola znajduje sie w m. PIOTRY (1464);
- b) Szeb sztabu 1/5 pz zameldowal, ze o 9.25 nieprzyjaciel wykonal na ugrupowanie batalionu kontratak silami batalionu zmotoryzowanego wspartego okolo 30 czolgami. Batalion utrzymuje wzg. 101,6 (2090), CHELMNO (1890), c. 95.3 (2086). Czesc czolgow przedarla sie w kierunku: CHELMNO, CHELMINKO (1690).
- c) Pododdzialy 2/5 pz uzyskujac powodzenie, z wyjatkiem 5 kompanii, ktora znalazla sie pod silnym ogniem nieprzyjaciela z rejonu lasu

- (1484). Przed jej frontem stwierdzono pole minowe przeciwpancerne. Ugrupowanie kompanii ostrzeliwane jest również ogniem moździerzy z południowego skraju lasu (1284).
- c) OInż pułku naprawia most na drodze wsch NIEWIERZ (1490).
 - e) Szef sztabu 7 pz poinformował o ruchu kolumn odwodów nieprzyjaciela z rejonu lasów zach KUŚLIN (0488) w kierunku płn-wsch. Ponieważ dowódca zaangażował drugi rzut do walki, nie jest w stanie w najbliższym czasie przeciwdziałać tym odwodom.
 - f) Szczegółowe położenie pułku i wiadomości o nieprzyjacielu — załącznik nr 1 do założenia.
 - g) Podział sił i środków:
 - 1/5 pz z 1 kcz,
 - 2/2 pz z bcz (bez 1 i 3 kcz), b. 122 mm hb,
 - 3/5 pz z 3 kcz,
 - OPpanc: bppanc pułku,
 - OInż: ksap pułku (bez 1 pl),
 - OZR nr 1: 1 plid/kid 2 bsap, 1 pl ksap pułku (bez 2 dr),
 - OZR nr 2: 3 pl 1/2 bsap,
 - IPR-y: 2 dr 1 pl ksap pułku,
 - do dyspozycji dowódcy pułku 2/2 pa.
 - h) Straty w pułku wynoszą około 15% w sile żywej i sprzęcie.
 - i) Warunki meteorologiczne: pogoda słoneczna, temperatura w dzień — 18—20°C, w nocy — 8—10°C, noce księżycowe; kierunek wiatru w warstwach przyziemnych — 160—170°, siła wiatru — około 2 m/sek; wschód słońca — 4.30, zachód — 18.25; stan wód w rzekach i strumieniach — niski.
 - j) Stan zaopatrzenia — założenie uzupełniające o sytuacji tyłowej.
 - k) Organizacja wojsk własnych wg etatu: „Organizacja DZ dla celów ćwiczebnych C/069“.

III.

Dodatkowo dowódcy i sztabowi 5 pz wiadomo, że podchodzące kolumny czołgów nieprzyjaciela na rubieży: SKWIERZYNA, MIĘDZYRZECZ będą obezwładniane wysiłkiem jednego pułkolotu lotnictwa bombowego.

Sztab 2 DZ zapytuje, w jaki sposób dowódca 5 pz zamierza przeciwdziałać kolumnie transporterów i artylerii, która dochodzi czołem do m. PIOTRY.

IV.

Jaka powinna być decyzja dowódcy 5 pz w przyjętej umownie sytuacji i jakie z tego wypływają wnioski dla określenia sposobu działań drugiego rzutu i odwodów pułku w założonych warunkach?

Załączniki:

Mapa położenia wojsk własnych i wiadomości o nplu na 9.45 10.9.

Wyciąg z identyfikatora npla na 1.00 10.9,

Założenia uzupełniające: o sytuacji artyleryjskiej, o sytuacji inżynierijnej, o sytuacji tyłowej.

WYCIĄG Z IDENTYFIKATORA NPLA NA 1.00 10.9

Korpusy	Dywizje	Brigady i grupy bojowe, pułki, bataliony	Artyleria	Czołgi	Inne rodzaje wojsk	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
1 KA (brytyjski)	1D (Br)	8 BGP (1,2,3 bp, 8 pcz) 9 BGP (1,2,3_bp, 9 pcz) ? BGPanc 6 BGP (1,2,3 bp, 6 pcz) 7 BGP 2 BGPanc (1,2,3 pcz, 1 bp) trzy brygadowe grupy	brak danych brak danych			1 KA (brytyjski) rozbity na usch od POZNANIA.
	2D (Br)					
	4D (Br)					
1 KA (belgijski)	1 DZ (B) 16 DZ (B) 1 DZ (N)	brak danych brak danych 1 BZ (1,2 bp, 3 bpz, 1 bcz) 2 BZ (1,2 bp, 3 bpz, 2 bcz) 3 BPanc (1,2 bcz, 3_bpz)	140 „HJ“ brak danych		1 pbr, 1 bł, 1 bsap	O dywizjach belgijskich brak danych. 1 DZ (N) brała już udział w walkach. Obecnie ukompletowana w 60%

Uwaga: Organizację wojsk, wzmocnienie oraz normy taktyczne należy przyjmować na podstawie „Vademecum operacyjno-taktycznego o armiach obcych“.

ZAŁOŻENIE UZUPEŁNIAJĄCE DOTYCZĄCE SYTUACJI ARTYLERYJSKIEJ 5 pz

1. 2/2 pa jako dywizjon dyspozycyjny decy 5 pz wykonywał dotychczas zadania wsparcia ogniowego działań batalionów pierwszego rzutu. Na skutek ogólnie zarysowującego się powodzenia po przełamaniu rubieży: NOJEWÓ, PODRZEWIE, BUK decy 5 pz zatwierdził propozycję szefa artylerii 5 pz dotyczące częściowego przesunięcia dywizjonu, w wyniku czego:

- 1 bateria maszerując po szosie LUDOWO (1898), PNIEWY na skutek przedłużającej się walki w PODRZEWIE zmuszona była obejść miejscowość od północy. Podczas objazdu na 1/5 pz został wykonany kontratak i bateria rozwinęła się na nieplanowanych SO w rej. zach SĘKOWO (2096c);
- 2 bateria w drodze do planowanego rejonu SO 2/2 pa osiągnęła czołem kolumny wzg. 98,3 (1692);
- 3 bateria na dotychczasowych SO w gotowości do dalszego wykonywania zadań ogniowych.

Dowódca 2/2 pa znajduje się w rejonie rozwidlenia dróg (1688) w celu skontrolowania przesunięcia ugrupowania dywizjonu. Razem z dowódcą 2/2 pa znajduje się dowódca 2 baterii (podręcznej).

Dowódca 3 baterii kieruje ogniem swej baterii z rejonu wzgórza 99,4 (1694) na korzyść 2 k 1/5 pz, likwidującej okrążonego nieprzyjaciela w PODRZEWIE. Dowódca 1 baterii znajduje się ze swymi organami dowodzenia w rejonie SD 1/5 pz.

W dotychczasowych walkach dywizjon poniósł następujące straty:

- zniszczona st. radiolokacyjna SNAR (z brid decy art. 2 DZ);
- w 1 baterii zniszczone 2 działa i 1 ciągnik, a 1 działko uszkodzone wymaga naprawy;
- 1 samochód plutonu amunicyjnego pozostał na drodze dowozu. O jego stanie technicznym brak danych.

Stan amunicji w dywizjonie (pozostałość z przydziału) na dzień 10.9 wynosi 0,7 jo.

Pluton amunicyjny dywizjonu (stan 2 samochody) znajduje się załadowany w rejonie SO 3 baterii.

2. Bateria 122 mm hb 5 pz przydzielona do 2/5 pz wspiera działania kompanii pierwszego rzutu z SO zach TUROWO (1488). Dowódca baterii znajduje się na SD dowódcy 2/5 pz. Bateria posiada 1 zabitego i 2 rannych z obsługi dział. Stan amunicji do końca dnia 0,65 jo.
3. OPpanc 5 pz (bateria ppanc) w drodze do kolejnego rejonu ześrodkowania w rejonie CHEŁMINKO osiągnęła czołem kolumny rozwidle-

nie dróg (1692a). Bateria w dniu dzisiejszym nie brała udziału w walce z czołgami. Stan amunicji:

- wyrzutnie PPK — po 2 jo,
- działa 85 mm — po 0,45 jo amunicji chemicznej.

Dowódca baterii znajduje się w ugrupowaniu baterii, mając łączność z szefem artylerii 5 pz.

4. Moździerze batalionów działają w ugrupowaniu batalionów wg decyzji ich dowódców.
5. Na kierunku natarcia 5 pz ze szczebla dywizji działają:
 - 1/1 ABAA z zadaniem zwalczania głębiej położonych baterii artylerii nieprzyjaciela;
 - 1/2 pa z zadaniem zwalczania baterii artylerii nieprzyjaciela. Do czasu podporządkowania dywizjonu dcy 2 pcz, dca 5 pz ma prawo stawiania dywizjonowi innych zadań ogniowych, do których może wykorzystać 0,2 jo;
 - 2 dppanc jako OPpanc 2 DZ przesuwa się na kierunku działania 5 pz w gotowości do zwalczania broni pancernej npla na ogólnym kierunku PSZCZEW (1652). Nw. WIEŚ (2006).
6. Szef art. 5 pz dysponuje trzema wylotami śmigłowców (20-30-minutowe). Śmigłowce mogą rozpocząć obserwację po 20 minutach od momentu wywołania.

44

ZAŁOŻENIE UZUPELNIAJĄCE DOTYCZĄCE SYTUACJI INŻYNIERYJNEJ 5 pz

I.

Pododdziały pierwszego rzutu 5 pz po przełamaniu z marszu obrony nieprzyjaciela, kontynuując natarcie, stwierdziły obecność drobnych grup minerskich w ugrupowaniu bojowym przeciwnika. Grupy te wykonują pospieszne minowanie, szczególnie dróg i przyległego terenu, oraz niszczenie obiektów drogowych.

Z danych rozpoznania wiadomo, że npl, przygotowując w oparciu o większe miejscowości obronę, wzmacnia ją zawczasu ustawianymi polami minowymi. Nieprzyjaciel wykorzystuje do tego celu miny przeciwpancerne DM-11 oraz miny przeciwpiechotne działania odłamkowego typu DM-31.

Saperzy działający w SPR 5 pz stwierdzili fugasy na drodze PNIEWY — LWOWEK oraz zaminowanie przez npla przesmyku między jeziorami LUBOSZEK, LUBOSZ WLK.

W ugrupowaniu bojowym przeciwnika wykonującego kontratak rozpoznano dwa czołgi mostowe.

II.

Dowódca OInż pułku o 9.40 zameldował szefowi saperów 5 pz, że zakończył prace przy odbudowie mostu drewnianego o nośności 40 t. w m. NIEWIERZ (1492) i obecnie formuje kolumnę marszową w kierunku TUROWO (1488). Czoło kolumny znajduje się na zach skraju m. NIEWIERZ.

Jednocześnie wysłany z odwodu inżynierskiego IPR po rozpoznaniu na zachodnim brzegu rz. MOGILNICA w rej. NIEWIERZ (1492) pola minowego przeciwpancernego kończy oznaczanie jego granic.

Szefowi saperów 5 pz znajdującemu się na SD pułku na 9.45 10.9 ponadto wiadomo:

- a) OZR nr 1 pułku po zdjęciu mostu towarzyszącego typu SMT z rz. MOGILNICA w m. NIEWIERZ (1492), ustawionego dla przepuszczenia pododdziałów 2/5 pz i kolumny SD pułku, wyszedł na czoło kolumny tyłów 2 bpzmot i SD 5 pz zabezpieczając trasę ich przemarszu.
- b) OZR nr 2 pułku znajduje się w marszu i czołem osiągnął wzg. 99,4 (1694) pomyślnie realizując zadanie utrzymania drogi dla przesunięcia drugiego rzutu pułku.
- c) IPR nr 1 działający na kierunku 1/5 pz doniósł o zniszczeniu przez nieprzyjaciela odcinka drogi długości około 350 m na trasie CHELMNO, PNIEWY oraz o stwierdzeniu przeciwpancernych pól minowych na wsch i pld PNIEWY.

- d) IPR nr 2 działający na kierunku 2/5 pz meldował o polach minowych npla rozpoznanych przed frontem 5 kompanii 2/5 pz. Pola minowe przeciwpancerne oraz przenośne zapory inżynieryjne (kozły i jeże) rozpoznano również w rejonie POSADOWO (1482). Głębokość pól minowych waha się w granicach 50—70 m.
- e) Grupy torujące 5 kompanii 2/5 pz, osłaniane silnym ogniem prowadzonym z dział, czołgów oraz broni maszynowej, przystąpiły do wykonania dwóch przejść w przeciwpancernym polu minowym stwierdzonym przed frontem 5 kompanii.

III.

- a) Szerokość rzeki MOGILNICA w rej. NIEWIERZ wynosi 9 m, głębokość — 1,7—2,0 m, szybkość prądu — 0,4 m/sek. Dno piaszczyste z dużą ilością dołów. Brzegi rzeki słabe, obsuwające się.
- b) Podział sił i środków na 9.45 10.9 przedstawia się następująco:

Sily:

- OInż: ksap pułku (bez 1 plsap);
- OZR nr 1: 1 plid/kid z 2 bsap, 1 pl ksap pułku (bez 2 dr);
- OZR nr 2: 3 pl 1/2 bsap;
- IPR nr 1: } (1 + 3 saperów).
- IPR nr 2: } 2dr 1 pl ksap pułku (3 saperów);

Srodki:

Srodki	Pododdziały			OZR nr 1	OZR nr 2	OInż	Tęły pułku
	1/5 pz	2/5 pz	3/5 pz				
Miny PMD-6	30	60	60	—	—	100	—
Miny POMZ-2M	—	—	—	—	—	150	60
Miny TM-53	60	100	180	—	—	1250	100
Ładunki wydłużone UZ-2	140	210	309	80	120	300	—
Materiał wybuchowy (w tonach)	0,1	—	0,4	0,4	0,3	0,4	—
Piły spalinowe	—	—	—	2	2	1	—
Lemiesze przyczepne	—	—	—	—	—	3	—
Dźwig	—	—	—	—	1	—	—
Elementy mostu drewnianego dł. 12 m o nośności 40 t (kpl).	—	—	—	—	1	—	—

- c) Szef saperów 2 DZ zażądał od szefa saperów pułku przedstawienia swoich propozycji wykorzystania w tej sytuacji odwodu inżynieryjnego pułku.

43

ZALOZENIE UZUPELNIAJACE DOTYCZACE SYTUACJI TYLOWEJ 5 pz

I.

1. PPG 5 pz jest zatrzymany (patrz mapa — załącznik nr 1 do założenia ogólnego). PPM pułku rozwinął się w m. WILCZYNA (1896). Tyły batalionowe znajdują się: 1/5 pz — BPM — pld LUBOSINEK (2092), pozostałe urządzenia batalionu rozwinęły się w m. SEKOWO (2096), 2/5 i 3/5 przemieszczają się za pododdziałami. O 9.10 10.9 z PPG pułku wyruszył transport z amunicją do tyłów 1/5 pz w celu odtworzenia zapasów. W kolumnie pułkowej znajduje się: amunicji strzeleckiej — 0,2 jo, amunicji artylerii i moździerzy — 0,2 jo.
2. Ukompletowanie tyłów:
 - a) pułku: ludzi — 87% stanu etatowego, sprzętu — 85%;
 - b) batalionów — tabela nr 1.
3. Stan zapasów środków materiałowych — tabela nr 2.
4. Stan sanitarno-epidemiczny rejonu działań pułku oraz stan rannych i chorych:
 - a) stan rannych i chorych: w 1/5 pz — 28; 2/5 pz — 12; 3/5 pz — 8; w pozostałych pododdziałach — 11; w PPM-48. Około 45% rannych i chorych pododdziałów i PPM wymaga niezwłocznej ewakuacji;
 - b) stan sanitarno-epidemiczny rejonu działań pułku: w pasie działań pułku — patrol rozpoznania źródeł wody stwierdził skażone źródła w m. KAZMIERZ (2006) i TUROWO (1488). Ponadto wśród ludności cywilnej w m. TARNOWO-PODGÓRNE (1612) i DUSZNIKI (1494) są wypadki zachorowań na czerwonkę i tyfus plamisty.

II.

Wiadomości z kwatermistrzostwa 2 DZ

1. 17 mbw dywizji jest rozwinięty w PGR PAMIĄTKOWO (2612), gdzie około godz. 8.00 10.9 był ostrzelany z broni maszynowej przez grupę wojsk npla. Ewakuacja medyczna z pułku do DPM — transportem 2 DZ.
2. DPZ dywizji zatrzymany jest w rejonie pld-zach BIEDRUSKO — patrz mapa. Składy dywizyjne mogą rozpocząć dowóz środków materiałowych do 5 pz od godz. 10.15 10.9. Dowóz środków materiałowych do pułku w dniu 10.9 — transportem dywizyjnym — na zapotrzebowanie.

3. Dywizyjne drogi dowozu i ewakuacji: nr 1 — ZŁOTKOWO (2224), PA-MIATKOWO, SZAMOTUŁY, PGR LIPNICA (2800); nr 2 — ZŁOTKOWO, NAPACHANIE (1816), GAJ WLK. (1406).
4. KSD 2 DZ od 9.30 10.9 ZŁOTKOWO (2224).

III.

Wiadomości dodatkowe

1. Normy zużycia amunicji dla 5 pz na 10.9.

Rodzaj amunicji	Ilość w jo	Pułk zużył	
		do 9.00	10.9 (jo)
strzeleckiej	0,8		0,3
moździerzy 82 mm	1,0		0,3
moździerzy 120 mm	1,2		0,4
artyleryjskiej 85 mm	0,9		0,25
armat			
artyleryjskiej 122 mm hb	1,0		0,3
PPK*)	1,5		0,5
plotniczej	do 1,5		0,4
czołgowej	do 1,0		0,3

2. W ćwiczeniu przyjęto czołgi T-54-100, których zasięg podany jest w zeszytach taktycznym nr 2, str. 48.
3. Ciężar 1 jk środków materiałowych pułku zgodnie ze stanem ukończenia — tabela nr 3.

IV.

W roli kwatermistrza pułku ocenić sytuację bojową i tyłową oraz wyciągnąć wnioski dla tyłów, na podstawie których wypracować koncepcję w zakresie zabezpieczenia materiałowego i medycznego działań pułku (ze szczególnym uwzględnieniem drugiego rzutu).

Załączniki:

Tabela nr 1 — ukończenie tyłów batalionów;

Tabela nr 2 — stan zapasów środków materiałowych;

Tabela nr 3 — ciężar 1 jk środków materiałowych pułku zgodny ze stanem ukończenia.

UKOŃCZENIE TYŁÓW BATALIONÓW

Nazwa pododdziału	Ilość w pz				bcz	U w a g i
	1/5	2/5	3/5	4/5		
Ludzi	19	20	18	9		
Samoch. cięż.-ter. STAR 6x6	3	2	3	1		
Samoch. cięż.-ter. GAZ 63	3	9	3	1		
Samochody sanit.	1	1**)	1	—		
Kuchnie polowe	3	3	3	—		

*) Dotyczy bpz.

**) Samochód przystosowany do ewakuacji rannych.

25

Tabela nr 2

STAN ZAPASÓW ŚRODKÓW MATERIALOWYCH W 5 pz na 9.39 10.9

Rodzaj środków materiałowych	1/5 pz		2/5 pz		3/5 pz		Pozostałe pododdz.		W tyłach pułku	Razem	Uwagi
	w komp	tył. bat.	w komp.	tył. bat.	w komp.	tył. bat.	przy żołn. sprz.	tył. pododdz.			
Amunicja strzelecka (jo)	0,35	—	0,3	0,1	0,5	0,1	0,4	0,05	0,08*)	0,5	
Amunicja artyleryjska i moźdz. (jo)	0,5	—	0,4	0,2	0,5	0,2	0,4	0,1	0,07*)	0,6	
„ przeciwlotnicza (jo)	0,8	—	0,75	—	0,8	—	0,85	—	0,2	1,0	
„ czołgowa (jo)	0,65	—	0,75	—	1,0	—	0,65	—	0,4	1,25	
„ PPK (jo)	1,5	—	1,2	—	1,5	—	2,0	—	—	1,75	
Benzyna samochodowa (jn)	0,8	—	0,75	—	0,85	—	0,9	—	0,12	0,9	
Olej napędowy (jn)	0,75	—	0,8	—	0,9	—	0,85	—	0,3	1,1	
Żywność rdz „W”	—	1	—	1	—	1	—	1	1	2	
„ rdz „R”	1-2	—	1-2	—	1-2	—	1-2	—	—	1-2	
Umundurowanie (zapas uym.-napr.) kompl.	—	15	—	10	—	10	—	—	—	85	
Zapasy wody m ³	0,8		0,6		1,0		0,6		2,0	5,0	

*) Amunicja strzelecka oraz artyleryjska i moździerzowa wysłana o 9.10 10.9 do 1/5 pz jest ujęta w stanie zapasów PPG.

**CIEŻAR I JK ŚRODKÓW MATERIAŁOWYCH 5 pz ZGODNY ZE STANEM
UKOMPLETOWANIA**

Rodzaj środków materiałowych	1/5 pz	2/5 pz	3/5 pz	Pozostałe pododdz.	Razem	U w a g i
<u>Amunicja (ton):</u>						
strzelecka	5,9	5,9	5,9	8,6	26,3	
artylerii i moździerzy	7,3	7,3	7,3	21,1	43,0	
PPK	0,6	0,6	0,6	1,4	3,2	
przeciwlotnicza	—	—	—	2,3	2,3	
czołgowa	—	—	—	46,1	46,1	
<u>Paliwo płynne (ton):</u>						
benzyna samochodowa	2,6	2,6	2,6	14,3	22,1	
olej napędowy	7,5	7,5	7,5	50,6	73,1	
<u>Żywność (ton):</u>						
rdz „W”	0,72	0,72	0,72	1,54	3,7	
rdz „R”	0,12	0,12	0,12	0,36	0,72	

47

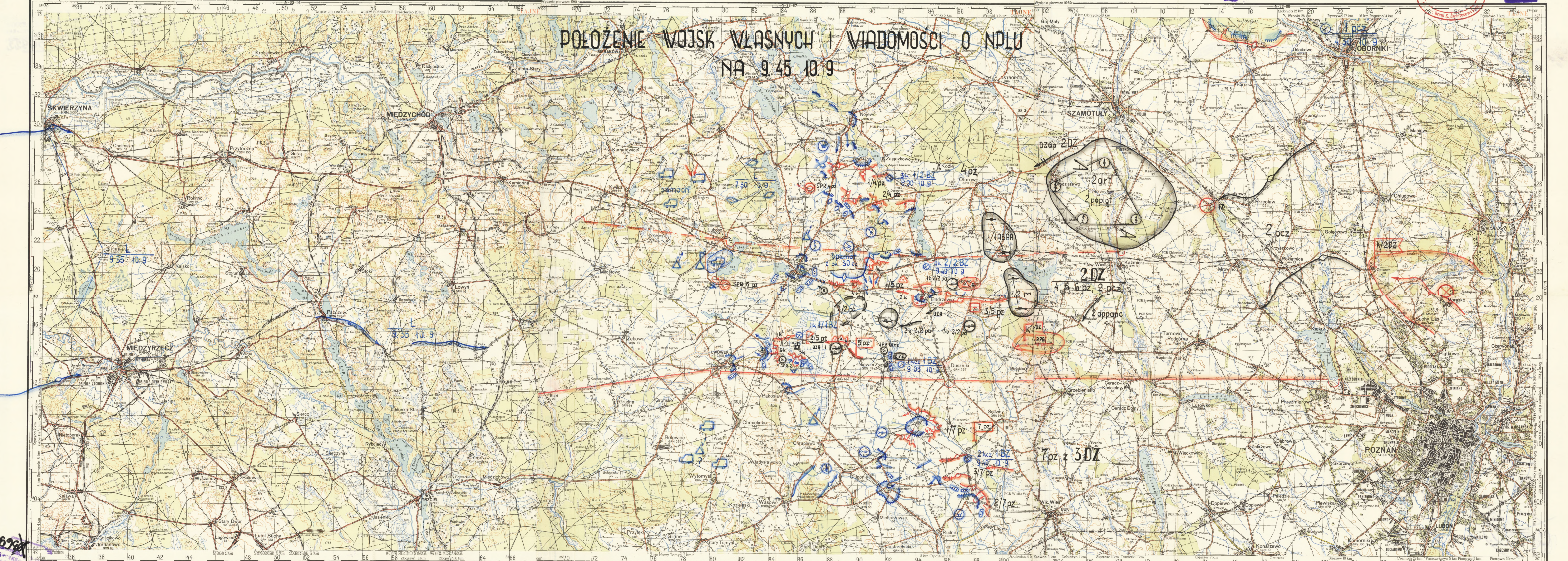
2 arkie
1 mepe

Wydrukowano w 500 egz.

Egz. Nr 1—500 Bibl. Tajna ASG
Wyk. Zespół oficerów

Druk. Ak. Szt. Gen. — Nr z. 43 (01828)

POŁOŻENIE WOJSK WŁASNYCH I WIADOMOSCI O NPLU NA 9 45 10 9

ARCHEWUM
MIASTO
KRAKÓW
KRAKÓW
KRAKÓW

DO DZIEŁA
KRAKÓW
Egz. nr
2369321

Decyzja dowódcy 10 pz z położenia na 6.50 3.6

(proponowane rozwiązanie)

Załącznik nr 1
(do części pierwszej)

60	38	40	42	44
58				
56				

40	90	92	94	96
38				
36				

3 DZ
9, 10, 11 pz, 3 pcz

- położenie wojsk na 6.50 3.6
- decyzja dowódcy 10 pz
- możliwe działanie npl
- źródła wody - planowane do rozpoznania

- 1 Wzmocnienie 10 pz w położeniu na 6.50 3.6
- 2/3 pa, 2 ksap (bez 5 pl), 2 pl kid 3 bsap
- 2 Dodatkowe wzmocnienie 10 pz na okres dalszego natarcia
- 1/1 ABAA do czasu wykonania zadania bliższego pułku
- 3 Podział sił i środków

ELEMENTY	w położeniu na 6.50 3.6	na okres dalszego natarcia
- 1/10 pz	1 kcz	1 kcz, 10 bh
- 2/10 pz	3 kcz, 10 bh	3 kcz
- 3/10 pz	2 kcz	bez zmian
- DPanc	bppanc	-
- Olnż	ksap 10 pz (bez 2 pl)	-
- OZR nr 1	2 pl ksap 10 pz, 2 pl kid 3 bsap	-
- OZR nr 2	2 k (bez 3 pl) 3 bsap	-
- w dyspozycji	2/3 pa	2/3 pa i 1/1 ABAA

ARCHEWUM
MIASTO
KRAKÓW
KRAKÓW
KRAKÓW

ARCHEWUM
MIASTO
KRAKÓW
KRAKÓW
KRAKÓW